

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 ft., 1/2 évre 6 ft., 1/4 évre 3 ft., 1 óra 1 ft. — Vidéken 1 évre 14 ft., 1/2 évre 7 ft., 1/4 évre 3 ft. 50 kr., 1 óra 1 ft. 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyenként 10 kr., minden következéskor 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A megye.

Arad, szeptember 28.

Egy időben, csaknem ugyanazon napon tartotta meg a megyei közigazgatásnak két tényezője, a tisztviselőség és a jegyzői kar, Budapesten országos értekezletét. Egyidőben, de nem egyenlő eredménnyel. Míg a tisztviselők mozgalmának keletkezésében s gyűlésük határozatainak tervezése- és meghozatalában félreismerhetlen volt az a befolyás, mely e mozgalomból a kormánynak zavart inkább, semmint reformpolitikájának bármi csekély támogatást vagy erkölcsi elismerést óhajtott támasztani; míg az ő kitérésök úgy a megyei tisztviselők kinevezésének, mint egyáltalában a közigazgatás államosításának aktuális kérdése elől egy ilyen politikailag exponált testületnél a meggyőződés bátorságának hiányát dokumentálta; míg végre a sorsuk javítására szolgáló egyetlen gyakorlati expedienst, a kinevezés elvét elhallgatva, kívánalmaikat megvalósíthatlan utópiákká devalválták: addig a jegyzői karnak határozott magatartása, az állami kinevezés szükségét proklamáló javaslata nagyban hozzájárult nemcsak a jegyzőség helyzetének előnyösebbé tételéhez, hanem egyáltalán a közigazgatási reform kérdésének tisztázásához is, a mennyiben az általuk kidolgozott s értekezletükön nagy többséggel elfogadott emlékiratok a községek jövőndő adminisztrációjának rendezéséhez sok helyes és gyakorlati jelentőséggel bíró irányelvet tartalmaz.

A megyei tisztviselői kar azon része, mely a maga s családja sorsát becsületes és odaadó hivataloskodása fejében biztosítva óhajtaná látni, és pedig nem csak hivataloskodásának állandósítása, hanem dokumentált tehetsége, hűsége és munkaképességéhez mért előlépése dolgában is, a tisztviselői kar ezen része ugyan nagyon is vegyes érzelmekkel fogadhatja megbízottjainak eljárását, mely érdekeit inkább kompromittálta semmint előmozdította.

Már maga azon határozat, hogy óhajaik teljesítéseért nem a kormánynak vagy a parlamentnek, hanem az egyes megyékhez fordulnak, hogy ezek egyék meg aztán a tisztviselők helyzetének javítására nézve a javaslataikat akár a kormánynak, akár a képviselőházhoz, már ezen határozatuk képtelenség.

Hiszen a parlamentarizmus természeténél fogva a döntő fórum úgy is a kormány, mert nemcsak ő a kezdeményező, de ő az, mely a benyújtott javaslatainak megvalósításához a kellő többséggel is rendelkezik, s így — ha a megyei tisztviselők kiküldöttjei csakugyan nem politizáltak, hanem küldöik érdekét képviselték volna — egyenesen ezen a kezdeményező s döntő fórumhoz kellett volna folyamodniok. — Másrészt az is kétségtelen, hogy valamely óhaj teljesítésének első és főfeltétele még is csak annak egységes és tiszta körvonalozása, hogy az illetők mit akarnak. Képzeltető-e már most ez az egység a megyék felterjesztésében, s nem inkább bizonyos az,

hogy a hány a megye, annyiféleképen lesz a tisztviselők kérelme — előbb kellő megnyirbálás után — felterjesztve, helyenként mint ez idő szerint meg nem valósítható, félre téve.

A másik képtelenség azon föltevés, hogy a megyei tisztviselők sorsának olyszzerű javítása, mint azt az érdekeltek óhajtják, a mostani rendszer keretében megvalósítható. Ahaj-Tornamegye főjegyzője, kinek javaslata határozattá emeltetett, a választások esélyei ellenében azzal vigasztalta kartársait, hogy „megeshetik ugyan, hogy valaki kibukik, de ez csak nagyon csekély százalék.” Köszönjük szépen, ha ebbe a százalékba véletlenül épen azok kerülhetnek bele, kik mellőztetésüket, hivatalvesztésüket meg nem érdemelték. Azután ki mondhatja meg előre, hova fejlődhetnek a politikai ellentétek? Ha a régi megyével kacérkodó ellenzék úgy folytatja a dolgát mint a hogy most csinálja, bizony belemarja magát a pártszenvédely mihamar magába a társadalomba, s lesznek majd vidékenként néppárti, függetlenségi és nemzetiségi restaurációk is, a hol nem csak a sógorság komaság, rokonságra, hanem arra is tekintettel lesznek, kinek milyen a politikai pártállása s nemzetisége, s ahhoz képest kapja vagy veszti a megyei tisztviselő az új választásoknál hivatalát.

Végül a legeslegképtelenebb föltevés az, hogy korpótlék, szabályozott rangfokozat és előlépés, szolgálati pragmatika, egyenlő és viszonyos nyugdíjszabályzat stb. behozható legyen egy kifejlesztett

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Elza emléke.

Szomorúan végig fuj az őszi szél...
Népdal.

I.

Őszi válás.

Ugy mentél el te innen
Mint az őszi elől a nyár;
Veled elment a jókedv,
A fény, a napsugár.

A mennybolt most egy felhő,
Nincs egy darabka ég,
Hozzá az őszi eső,
Ver egyhangú zenét.

El-elcsorul a lelke:
Oh hol a napsugár?
Az őszi szellő lebben
És oda már a nyár.

És elhagyott a jókedv,
A te napos szíved;
Az őszi borjúja szállt ránk
És — folyton csepereg...

II.

Utánad.

A rózsák hervadoznak
Az őszi első lehen,
Utánad sóhajtoznak,
Nappényes tünemény!

A nyár veled ment innen
A napsugár veled;
Az eső szélben hullnak
A rózsalevelek.

Pokry Károly.

Lázban.

Irta: Kóbor Tamás.

Fáj a fejem és mindjárt este lesz. Ne gyujtsanak gyergyát. Ledülök a dívánra és alszom.

Furcsa. Milyen nevetséges. Az utcáson egy vén asszony áll és kínálja a tubarózsákat. Roppant erős szagu tubarózsákat, el-kábul tőlük a fejem. Nem kell. És a gomblyukamba tűzi és hat krajczárt kér érte. Nem kell. Aztán mosolyog, olyan fiatalos, csábos mosolygással, mely gyujtott ezelőtt harmincz évvel, mikor még fiatal volt. A szegény asszony harmincz esztendő óta áll az utcáson-

kon és mosolyog. Egyik nap olyan, mint a másik, hát honnan tudja ő, hogy elmúlt harmincz esztendő, a fogai sárgák, az arca fekete és a homloka ránczos? Nem kell a virága sem, de már a gomblyukamban van. Legalább ne mosolyogjon már, hiszen most már nem nevetséges, hanem utálatos a mosolygása. Csak nem akarja, hogy beleszeressek? Ugyan, nem szőgyelli magát öreg asszony léteire! Brr... És én megőlelem és uram istenem, mintha megőleltam volna. A nyílt utcán, egy öreg virágáros asszonyt. Lehetetlen, csak nem értetem meg? — Lehetetlen és az ajkamon ég a csókja, érzem a mézét s a szivemben földagad a szenvedély: még egyszer, még sokat, sokat! És az öreg asszony sir és rimánkodva nyújtja felém a virágjait.

— Ne hagyj el, ne hagyj el.

Es én elmenekülök.

Es az emberek, a kik szembejönnek velem, közömbösen néznek rám és a kik utánam jönnek, rám se néznek. Es én szégyellem magamat és nem értem magamat és mardos a lelkifurdalás, hogy elhagytam hűtlenül. Hát megőrültem én? Jó lesz hazamenni és lefeküdni. Ott a sarkon befordulok és otthon vagyok. Ott a sarkon áll a vén virágáros asszony és nyújtja felém a virágját. Aszott karja kaczerán tartogatja az egy szál tubarózsát és vénhedt ajka csábosan, fiatalosan mosolyog. Eltávoztattam az utat, hogy ide visszakerül-

megyei autonomia keretében azzal a szuppozícióval, hogy a tekintetes megye minden hatodik évben elcsaphatja akár az egész tisztikarát, annélkül hogy arra a testületnek csak egyetlen tagja is rászolgált volna.

Pedig e képtelenségek implicite mind benne vannak abban a memorandumban, melyet a megyei tisztviselők megbízottainak értekezlete pár nap előtt elfogadott. Egyedüli vigasztalásul szolgálhat a küldököknek az, hogy sorsukon nem a megbízottak bölcsessége, hanem a nemzeti közérzet által emelt és irányított kormány és parlamenti többség fog — remélhetőleg nem sokára — dönteni.

BELFÖLD.

Tisza Kálmánról ímént azt híresztelte egy lap, hogy a politikai közpályáról vissza akar vonulni. Ezt a hírt azonnal kétséggel fogadtuk s a P. L. tegnap esti lapja világosan megcáfolja. Azok a körök, — írja a nevezett lap, — amelyek a volt miniszterelnök intencióit a legalaposabban ismerik, a fentebbi híresztelést teljesen a légből kapottnak tartják.

Az első interpelláció. Endrey Gyula képviselő a ház interpellációs könyvébe a belügyminiszterhez intézendő interpellációt jegyeztette be „Hódmezővásárhely törvényhatósági önkormányzati jogainak megértése tárgyában”. Az interpellációt a házszabályok értelmében a szerdai ülésen fogja előterjesztetni a nevezett képviselő.

Az aradi lóvasut-társulat tervei

Arad, szeptember 28.

Olyan tervekről van alkalmunk az olvasót értesíteni, melyek alkalmasak arra, hogy széles körökben keltsenek érdeklődést különösen most, mikor egy idő óta élénk eszmecserék tárgyat és hivatalos tárgyalások anyagát képezi a helybeli közúti közlekedés jobbításának mikéntje.

Arról van ugyanis szó, hogy az aradi lóvasut-társulat, melynek igazgatósága évek óta folytatott előtanulmányokat a társulati vonalak üzemének átalakítását illetőleg s mely arra a meggyőződésre jutott, hogy a mi aradi viszonyaink között a villamos üzemre való átalakításnak nagy költségeit az üzem jövedelmei nem bírják meg, — arra határozta el magát, hogy közlekedési rendszerét megtartja ugyan, de ezen az alapon gyökere-

sen reformálja egész üzemét s így hálózatának kiterjesztése, mint közlekedésének gyorsítása által eleget tegyen azoknak a követelményeknek, melyek hozzá tűzve vannak.

Ahogy ugyanis bennünket értesitenek, a közúti vaspálya- és téglagyár-társulat igazgatósága a napokban beadványt intéz a város tanácsához, melyben tervek és költségvetések melléklésével fejti ki azon terveit, miket megvalósítani óhajt, ha a város méltányossága lehetővé teszi azok kivételét.

Az átalakítások, melyek teljesítését a társulat felajánlja, igen lényegesek s azt czélozzák, hogy a személyszállítás a társulat birtokában levő vonalakon teljesen modern, nagyvárosi igényeket kielégítő legyen. Azt akarja a társulat, hogy csinos, kicsiny, egyfogatu kocsijai hat percznyi időközökben fussanak a vasutól a vörös-ökör felé és vissza, és óránként tizenegy kilométernyi gyorsasággal szállítsanak a közönség, melynek ma legfőbb panasza a közlekedés lassuságára vonatkozik.

Azok szerint a tervek szerint, melyek a törvényhatóság elbírálása alá bocsájtának, a 2700 méter hosszú fővonalon öt keresztezés létesítenék a mostani kettő helyett. Kitérnék egymásnak a jövő és menő kocsik a Mittelmann-féle szeszgyár előtt, a Nádor-utczánál, a József tőherczeg-uton, a polgári takarékpénztár épülő palotája előtt, a Szabadság-téren a Dományi-ház előtt. Azonkívül — hogy az Asztalos Sándor-utczán állandóan kifejlődő élénk közlekedés által a sinhalózat lerakása elé gördülő akadályok elháríttassanak, új vonal vezetne a Dományi-háztól a Hunyady-utczán és Szent Pál-utczán a Bocskó-utczába s ekképen a személyforgalom itt, ezen a legkritikusabb részen is elkülöníthető volna a teherforgalomtól, mely elkülönítés a társulat egyik főczélját képezi. Külön sín páron futnának ezenkívül a személykocsik a Miksa-utczán és az élővízcsatorna egy új hidján keresztül, a régi tehervágányának sínvonalban való keresztezése mellett és a ligetnél is lenne egy keresztezés, hogy a városerdei forgalmat is kényelmesen lehessen lebonyolítani.

A lóvasut-társulat tervei és költségcsapításai szerint ezeknek az átalakításoknak az ára nyolczvanezer forintot tesz ki. Mivel pedig az ehhez szükséges összeget hitelművel utján kell beszerezni, a társaság jövedelmei pedig (melyeket az új berendezés az eddiginél évente nyolcz ezer forinttal magassabb összegig vesz igény-

be) az új teher amortizációját az eddigi törlesztési tartam alatt nem bírják el, a társulat azon feltétel alatt képes csak a műveleteket végrehajtani, ha koncessziója tizenöt esztendővel meghosszabbíttatik. A mai amortizációs kamatviszonyok között ugyanis az így előálló időtartam teszi lehetségessé, hogy a város annak idején tehermentesen vehesse birtokba a társulati pályatestet és fundus instruktust.

Miután azokban a diskusziókban, melyek a villamos pálya létesítése körül folytak, fontos szerepet juttattak a gáji külvárost a Kossuth- és Batthyány-utczákra át a főtérről összekötő vonalnak, a lóvasut-társulat beadványában erre a vonalra is reflektál. A társulat és a város közötti szerződés szerint ugyanis a társulatlak elsőbbsége van új vonalak létesítésénél s ezért az igazgatóság kijelenti, hogy kész kiépíteni a három és fél kilométer hosszúságú új pályát, mely a templom-utczán, Batthyányi, Kossuth-utczákra, a nagy fasoron át a temetőhöz vezetne a régi buszáki vonalba beágazással és ezen vonalon félóránkénti rendes közlekedést tartana fenn, ha engedélye a folyó évtől számítva, az összes vonalakra ötven évre hosszabbíttatik meg.

Miután a régi szabadalomból még mintegy 24 év van hátra, a meghosszabbítás 26 évnél felel meg.

Az ezekben ismerttetett tervek valóítása tehát míg egy részről fölöslegessé tenni kívánja egy új közúti vasut létesítését, másrésztől csak akkor következik be, ha a lóvasut-társulat szabadalomának ideje megfelelően meghosszabbíttatik. A terveket bemutató társulat azt az álláspontot foglalja el, hogy a mostani viszonyok között alig fejlődik a forgalom olyan arányban, hogy a fővonalon tervezett átalakítások folytán előálló 8000 frt. évi üzemköltség-többletet fedezze, a tervezett új vonal pedig, mely a nagy közönségnek s leginkább a külvárosi gyárakkal való összeköttetésnek érdekében előnyös ugyan, de a társulatra még jó ideig holt tőke befektetés lesz, szintén abszorbeálni fogja a fővonal jövedelmeinek egy részét. Következésképp a közforgalom érdekében hozott áldozatokat egyedül nem veheti magára és méltányosnak tartja, hogy ellenértékül az engedély tartamának meghosszabbítását nyerje, miként az hasonló műveleteknél más városokban is volt.

Ez ajánlatok legközelebb kerülnek tárgyalás alá, még pedig előreláthatólag kapcsol-

tem? Es midőn meglát, sirva fakad és zokogva könyörög:

— Ne hagyj el, ne hagyj el!

Es rémület fog el és riadtan fordulok meg, hideg verejték lepi el a homlokomat és futok, futok hazafelé.

Félek, szorongva félek. Valami baj fog érni, az bizonyos. Es szeretnék repülni messzire, messzire, messze vidékre, a hol egy kis falusi ház tornácán ül Katinka és gondol rám. Fehér galambokként szállnak tiszta gondolatai, látom őket az alkonyodó levegőn keresztül röpködni és a vállamra ülnek, a homlokomat legyintik szárnyaikkal: oly jóleső a simításuk. Aztán a lelkembe repülnek. Turbékoló hangokat hallok a lelkemben: üllök a tornácra és gondolkodom. Az édes anyám pironogat, a testvéreim haragudznak és azt mondják, hogy nem szeretem őket. A virágjaimat más öntözi és szegény kicsi macskáim egészen lesóványodott. Mert én mindig csak rád gondolok és nem szeret érte senki.

Katinka, édes kis leányom, ne bántson téged senki. Galambszárnyakon repülnek hozzád sóhajaim, a vágy szárnyain szállók hozzád én. Csak simítsd meg a homlokomat és látni fogod, hogy már minden jól van. Csak azon a sarkon volnék túl. Az a sarok mindig elémbe kerül s már megint látom fehéríteni a fehér virágot, a mint nyújtogatja, kínálgatja az arra járóknak. Es ő már olyan öreg szegény és még mindig fiatalosan mosolyog.

Fiatalosan, csábosan, mint az én fiatal, fehér fogu, mosolygó kis Katinkám.

Katinkám, édes kis Katinkám, ugy-e nem te vagy? Hogy kerülnél ide, virágot árulni az utcasarkon és mosolyogni minden járókelőre? Katinkám, édes Katinkám, mondd, hogy nem te vagy. Mondd, hogy nem te vagy, mert a szemem azt látja, hogy te vagy és a szívem azt mondja, hogy te vagy!

Ember, ne félj, nyugodj meg, hiszen csak álmodol!

Es ő sirva fakad és rimánkodva nyújtja felém virágait:

— Ne hagyj el, ne hagyj el!

Uram istenem, tedd, hogy meghaljak, vagy ébredjek föl, de ezt a szorongó érzést nem bírom tovább. Katinkám, édes, gyönyörűséges gyermekem, ennyire jutottál? Az utcásarkokra kerültél és itt állsz harmincz év óta és árulod a virágokat? Bocsásd meg, hogy nem ismertelek meg, de igazán oly sok év múlt el azóta, hogy nem láttalak? Pedig én számláltam a napokat, míg évek peregetek le és fiatal fővel, dobogó szívvel reméltelek a szívemhez ölelni — nem sokára. Bocsásd meg, hogy az én fejem fölött megállt az idő s a tied fölött elrohant. Boldogtalanok vagyunk, valami ismeretlen bűn bosszúja sujt. Minden embereknek közös idejük van, csak mi kerülünk különböző időkbe. Es te megvénültél és én fiatal maradtam. Mi lesz most belőlünk?

Eh, hiszen csak álom. Igen csak álom. Megharapom az ujjamat, igen csak álom: nem érzem a fájdalmát. Lázam van, hagymázos képek gyötrőnek, beteg vagyok, talán nehéz beteg leszek. En istenem, én talán meghalok és vége, vége lesz a szép ifjuságnak és a boldog szerelemnek. Nem akarok meghalni, ugy-e nem engedsz meghalni? Tamaszkodj a karomba, haza vislek. Gyógyítsd és gyógyítsd. Öregre gyógyítsd. Es kiűnk ketten a magános tornácra és nézzük a leszálló napot. Ne nézzük soká, mert megfájdul a fejük tőle. Gondoljunk inkább a multunkra, emlékezzünk vissza ifjuságunkra. Mit is miveltünk mi ifjú korunkban. No lám, keresem az ifjuságomat és nem találom, kiesett az emlékeimből. Csak a kezdetre emlékezem, aztán hirtelen itt vagyok a tornácra, alkony órában, béna testtel. Hová lett az ifjuságunk, Katinka?

Valaki bánt. Valaki éles törrel közeledik felém és a szemembe szurja. Iszonyu fájdalom, meghalok.

Az inasom meggyújtotta a gyertyát. A fejem majd szétreped. A gomblyukamban még a tubaróza, kábitó illata szinte fojtogat. El-dobom és alszom tovább. Oltsa csak el a gyertyát.

latban a villamos vasut engedélyezésének kérdésével. Erdekkel nézhetünk tehát eléje: mi-kép fogja fel a város törvényhatósága a kérdést. Mert a villamos vasut versenyvonalának engedélyezése az előjogokkal bíró társulattal szemben fölösleges, ha a 15 évi koncesszió hosszabbítás árán a város közönségének igényei a fennebb ismertetett terv szerint megfelelő kielégítést nyernek, az új vonal pedig a villamos vasutra engedélyt kérő N e u m a n testvérek igényeit is annyira kielégíteni alkalmas, hogy nincs messze a feltevés, miszerint a látszólag ellentétes érdekek sima és az általános érdek előmozdítására vezető kielégítést nyerjenek.

IDÓJÁRAS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 768.6 milliméter. délután 2 órakor 766.2 milliméter. Nőmérések: reggel 7 órakor $C^{\circ} + 11.7$, délután 2 órakor $C^{\circ} + 22.7$. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 1. délután 2 órakor EN. 4. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

VIDÉK.

Iskola- és templomszentelés.

— Saját tudósítónktól. —

Galsa, szeptember 28.

A napokban folyt le a galsai új róm. kath. iskola és imaház szentelési ünnepélye. Előző nap estéjén megszólaltak az ujon épült toronyban elhelyezett harangok, jelezve a másnapi ünnepélyt.

Az ünnepélyes szertartás d. e. 10 órakor vette kezdetét, mozsarazás, harangzugás hívta a hívőket egybe. A szomszéd Világos, Pankota és Új-Szt.-Anna községekből százakra menő bucsusok jöttek lelkészeik, kántoruk vezetésével.

A szentelés az imaház előtt elhelyezett s Z i m m e r m a n n István galsai földmives által emelt gránitból készült kecskét felavatással kezdődött, itt F i e d l e r István Új-Szt.-Annai segéd lelkész megható német szent beszédet tartott. A templomban Nagy József pankotai plébános szívreható magyar szónoklata meghatotta a jelen voltakat, szónok végül különösen az imaház létrehozásában fáradozó érdemeit emelte ki és méltatta. Az ünnepélyes szent misén H o r v á t Lipót világosi plébános ocelebrált, Nagy József pankotai plébános, és F i e d l e r István új-szent-annai s. lelkész assisztáltak. Jelen voltak B o h u s István báró kegyur családjaival, továbbá nemcsak Világos és Galsa intelligens közönsége, hanem a polgári lakosság nagy tömege, Aradról K r i s t y ó r y János ipar kamarai elnök, ki szíves volt a templom alapra 5 frtot adományozni! L i l i e n b e r g Sándor Pankotáról szintén 5 frtot s egy névtelen galsáról 2 frtot adott mely tettük köszönetre méltó.

Mise végeztével S z e b e n y i András iskolaszéki világi elnök az iskolaszéki tagok nevében köszönetet mondott H o r v á t Lipót plébánosnak, kinek az építési alap megteremtésében kiváló érdemei vannak. A plébános válaszában kiemelte, hogy nem tudta volna e szép nagy munkát befejezni, ha az iskolaszéki tagok oly odaadóan nem támogatták volna.

A hivatalos ebéd H e r m a n Gyula tanítónál tartatott, melyen azonban Horvát plébános betegsége miatt nem vehetett részt. Pohár köszöntőt mondott Nagy József plébános a kegyurra s Horvát plébánosra, K r a u s z Jakab a vendégszerető házi gazdát és családját élte.

Este az új tanítói lak nagy termében tombolával összekötött táncvigalomra gyülekeztek, s a jótékony oázisra 1200 frtnál többet jövedelmezett. Jelen voltak:

A s s z o n y o k: Balog Sándorné (Pankota), Friedmann Ignátné, Herman Gyuláné (Galsa), Ilmann Istvánné (Világos), Kocsi Jánosné, Kocsi Andrásné (Pankota), özv. Konez Józsefné (N. Halmagy), Kis Sándorné (Kis Iratos), Kolhanyi Józsefné (Csermő), Krausz Jakabné (Világos), Lada Imréné (Muszka), Laza Flóráné (Galsa), Major Kálmánné (Pankota), Markusz Istvánné (Világos), Maszay Jánosné (Galsa), Nacsa Károlyné (Muszka), Szabó Lajosné, Rosenberg Sándorné (Galsa), Sál Józsefné (Pankota), Szebenyni Andrásné (Galsa), Szebenyni Józsefné (Világos), Skrob Emilné (Galsa), és Vásárhelyi Mártonné (Világos).

L e á n y o k: Arszits Melánia (Galsa), Eichner nővérek (Új-Arad), Hauser Rosália (Galsa), Hübner Vilma (O-Szt.-Anna), Krausz Mariska (Világos), Lusánszky Erzsébet (Galsa), Major Juliska (Pankota), Markus Anna (Világos), Mengyán Róza (Új-Szent-Anna), Müller Emma (Pankota), Nacsa nővérek (Muszka), Pitzkó Ilona (Galsa), Rácz Katicza (Világos), Szeredi Emilie (Galsa), Schmidt Erzsébet (Pankota), Schmidt Kornélia (Világos), Szűcs Klementin (Zaránd) Vetro Matild (Csermő) és Volf Róza (Galsa).

Az első négyest 16 pár táncolta s a talp alá valót a pankotai első zenekar húzta. Az eléggé sikerült mulatságnak a reggel vetett véget.

IDÓJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Szeptember 29. —

Derült. — Száraz. — Enyhe. — Változás nem várható.

Háziezredünk kitüntetése.

— Saját tudósításunk. —

A királygyakorlatok véget értek, és pedig Waldstättén báró győzelmével.

A mi katonáinknak is lefújtak, úgy hogy tegnap az önkéntesek már itthon is voltak. A

jó fiuk bizony igen szomorú állapotban érkeztek meg. Leégve, lesóványodva, porosan, piszkosan, de — jó egészséggben.

Este felé már nem szidták a katonáéletet, hanem dicsekedtek vele. És méltán, mert ő felsége a király, aki személyesen győződött meg katonái kiképzettségéről, a 33. gyalogezredet látva ezeket mondta:

— Bravó! Kitűnő! Szépen tartja magát az én jó öreg ezredem.

Azonkívül a király S p i e g e l f e l d báró tábornoknak külön is kifejezte megelégedését a 33. gyalogezred kiképzetése felett. Az elismerésből méltó rész illeti meg Csikós Alajos ezredest, a a tisztikart is, mely a legénységgel közreműködve, hathatósan elősegítette Waldstättén báró győzelmét.

A legénység Csucsan ült vasutra, s egy része az éjjel érkezett meg Aradra, a másik rész hétfőn délelőtt érkezik haza, hogy kipihenje a gyakorlat fáradalmait.

Az önkéntesek jövő hó 5-én mennek Nagyváradra, a tisztvizságra.

A zárgyakorlatról egy tudósítónk — ki az ellenfélnél: Waldstättén hadtesténél volt — a következőket írja:

Az idő, e minden sikernek legfőbb tényezője, rendkívül kedvezett a király látogatásának és a hadgyakorlatoknak. Az utolsó nap is ragyogó időben folyt le, s akik szemtanúi voltak a B.-Hunyad, Zentelke és Jákótelke közt fekvő halmokon lefolyt érdekes harcoknak, azoknak örökre emlékezetes marad a fényes kép, melyet nyújtott a csapatok felvonulása, a király nagy kíséretével, azután az ágyuk dörgeése és a puskák folytonos ropogása.

A király reggel Zentelke fölött az ugynevezett Agyagdombon foglalt állást kíséretével, s ide húzódott a jól értesült közönség is, mert csakugyan ez a domb lett a később kifejlődött küzdelem központja. A néző közönség jobbára kolozsváriakból telt ki. A hölgyek iránt F e j é r v á r y báró honvédelmi miniszter, aki ma is daltás gavallér, tanúsított kiváló figyelmet és udvariasságot az által, hogy részint maga jött, részint ordonáncozt küldött, ha a látni valók szempontjából feljebb kellett vonulni.

A G a l g ó c z y vezérlete alatt álló erdélyi hadtest előcsapatai igen későn mutatkoztak, s a közönség leheveredett a kálangyákra, míg végre 11 óra felé mutatkozott az első „ellenség” Jákótelke felől. J a n k y altábornagy, a ki a honvédséggel az Agyagdombot tartotta megszállva, azonnal gyors hűsárt küldött a Dinnyedombra, aki vágatva vitte meg a hirt az ott elhelyezkedett főhadiszállásra a fenyegető veszély felől. Rövid idő múlva megszólaltak az ágyuk, s egyszerre csak azt vettük észre, hogy az ellenség min-

Kelepcze.

Francsiából: B. F.

Bakifel Gusztáv méltán megérdemelte a „mauvais sujet” melléknevet, melyet barátai adtak neki. Ez egy vállalkozó szellemű és veszedelmes fiatal agglegény, aki nagyon szeret a tilosba járni a szomszédokhoz.

Ezt a nyarat a falun töltötte Páris közelében.

Mit tehet egy fiatal agglegény a falun egyebet, mint hogy szimatol.

S valóban a szemközt levő házban az utca végén mindjárt az első napokban egy pár embert vett észre, kiknek látása nagy gyönyörűséget okozott.

A férfi vén, csunya, gödhös, egy becsületes polgár holdvilág képével.

A nő karcsu; kecses, szőke ábrándos szemek, formás alak, egy szóval csinos nő.

Gusztáv azonnal a hódítás leggyorsabb s legbiztosabb módjára gondolt.

Egy délután az a becsületes polgár épp az ablakánál álldogált, amint egy hirtelen kerekedett forgószél a kalapját lekapta s ép Gusztáv lábai elé kergette aki abban a pillanatban fordult be az utca sarkán.

— Az elemek velem tartanak! — gondolta magában Gusztáv, miközben gyengéden emelte fel a kalapot.

— Ezer köszönet uram — mondá a kalap tulajdonosa. S megfordult, hogy beküldjön.

— Estelle, nyisd csak ki az ajtót ennek az urnak.

— Estelle-nek hívják, mormogá Gusztáv fogai közt, meghajította magát, nem elég jól palástolva zavarát a fiatal nő előtt, amidőn ez az ajtót kinyitá, oda nyujtván neki a 4 frt 50 kros több égi-háborút átélte kalapot.

— Köszönöm uram, ezeket intézte Gusztávhoz egy elbájoló mosoly kíséretében.

— Ez a férj nem látszik nagyon féltékenynek, dacára hogy olyan csinos a felesége mondá magában Gusztáv, miközben eltávozott. Az ismeretség tehát megvolt köteve.

Gusztáv szeretett volna utánuk tudakozódni egy kicsit.

De nem ösmerte őket senkit, de még a háztulajdonosa sem tudott egyebet mondani, minthogy Párisból jöttek, s tizenhárom nap előtt bérelték ki e lakást.

Annyit azonban még is megtudott, hogy az öreg Chapoteaunak hívják a hogy mindenféle szörpök gyártásával elég jó módra tett szert s mindent készpénzzel fizet.

De Gusztávot nem nagyon érdekelte, van-e ennek a kitűnő férfinak sok jövedelme vagy sem, neki elég volt az, hogy szép a felesége.

Minden nap, amikor Gusztáv az ablakon kinézett s Estelle is maga volt az övének, sokatmondó szempillantásokat vetett át neki, amiért ez nem látszott ép nagyon haragudni.

Egy napon egész váratlanul ott termett Chapoteau.

— Mondja csak szomszéd, szereti ön a „bésigue”-t?

— De még mennyire! válaszolt Gusztáv készséggel, nem is mondhatom, mily nehezemre esik azt nélkülözni.

— Nos, akkor jöjjön át... Csinálunk egy pártit.

— Szent Habakuk: csak ennyit mondott magában, mikor a lépcsőkön haladt.

Chapoteau már a játékasztal előtt ült s keverte erősen a kártyákat, amikor Gusztáv belépett.

Gizella himző asztalánál ült.

— Ha nem teremtetten volna az Uristen a kártyát, hát bizony nagyon megúnná az ember magát falun, mondá bölcselkedőleg Chapoteau... Ön amatőr, amint látom szomszéd ur.

— Oh szenvedélyes! kiáltá Gusztáv, miközben odapillantott a fiatal nőre, aki elpi-
rult.

— Emeljen hát! sürgeté Chapoteau.

— Husz házasság és hatvan dáma, jelen-ti Gusztáv.

— Ah! a kópé, mondja nevetve az öreg, látszik, hogy kedves az asszonyok előtt.

— Fájdalom nem mindenik előtt, de ezt már csak magába mondta.

denfelől gyorsan nyomul előre, s nemsokára a tábornok figyelmeztetésére mi néző közönség is jónak láttuk hátrább koncentrálni magunkat.

Pokoli puskatüzeléssel fogadták egymást mindkét részről, s mi áldottuk az Istent, hogy a lövésnek magja nincsen, mert különben nem maradt volna meg sem közülünk, sem a katonákból senki. Így azonban nyugodtan állottuk ki a rémesen érdekes tüzelést, s a képzeletileg felettünk röptülő ágyugolyók füttyülését.

A Galgóczy hadteste lassankint körülvette az agyagdombot, s jobb szárnya lenyúlt egész Bánffy-Hunyadig, míg a balszárnny Zentelkén vívott kemény harcot a falu birtokáért. Ekkor néhány perczel egy óra előtt, szólalt meg az a bizonyos trombita-szó, melyet lefuvásnak neveznek, s mely a katonákra a megváltást jelenti a fáradmaktól. Ezt a trombita-szót rendkívül szívesen hallják, s felderült arccal boosátták le a pusztát.

Még egy pár elkésett ágyulövés, s azután elhallgat minden, mert a lefuvás jelét tovább adják a kürtösök, s végre meghallják azt a messzi magaslatocon rejtőző tüzek is. Ugy értesültünk, hogy ő felsége mindakét féllel meg volt elégedve, s így egyik sem tekintendő legyőzött félnek. Waldstätten hadteste kitüntette magát első nap a gyors előrenyomulással, másnap Galgóczy hadteste vitázul tartotta magát Körösfőnél, míg az utolsó nap Galgóczy igen ügyesen kerítette be Waldstätten balszárnnyát. Mindkét hadtest csapatai végig kitűnő kondícióban voltak, s megbetegedés is aránylag kevés fordult elő. A király az ebédnél több ízben ki is fejezte megelégedését a tapasztaltak fölött, s a megelégedését következtetni lehet abból a jó kedvből is, mely a b.-hunyadi szép napok alatt egyszer sem hagyta el.

HIREK.

Szeptember 29. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Mihály. — Protestáns naptár: Mihály. — Görög-keleti naptár (szeptember 17.): Zsófia. — A nap két 5 óra 57 perczkor, nyugszik 6 óra 43 perczkor.

Szeptember 30. Hétfő. Róm. kath. naptár: Jeromos. — Protestáns naptár: Jeromos. — Görög-keleti naptár (szeptember 18.): Eumén. — A nap két 5 óra 59 perczkor, nyugszik 6 óra 41 perczkor.

Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délután 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kölessy-könyvtár nyitva van szombán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

A király hadiparancsa.

— szeptember 28.

A király ő felsége az alábbi hadiparancsot adta ki tegnapelőtt. Ezt a hivatalos lap tegnapi száma közli. Adjuk a legfelsőbb kézirat szövegeit a következőkben:

Mult évi szeptember hó 21-én kelt hadparancsomban azon meggyőződése-

nek adtam kifejezést, hogy összes véd-erőm kiképezésében sikerrel törekszik előre a teljes harczképesség elérésére.

Az idei fegyvergyakorlatok befejezése után, melyek alatt részt vettem nevezetesen a 8. és 14. hadtest nagyobb hadgyakorlatain Csehországban, a terjedelmes lovassági-felderítő- és folyóátkelési-gyakorlaton valamint a 7. és 12. hadtest záró-hadgyakorlatain Magyarországon, igaz örömmre szolgál, hogy ugy hadseregem, mint mindkét honvédségem ott alkalmaszban volt minden parancsnokságainak és csapatainak, a tanusított s várakozásaimat kielégítő műveleteikért teljes dícséretet nyilváníthatom.

Ha fájdalommal emlékezem meg azon körülményről, hogy felejthetetlen Albrecht főherczeg tábornagyunk, kinek ugy szellemre mint hivatottságra irányított fenkölt befolyásának a hadsereg oly hatalmas lendületet köszön, — közöttünk hiányzott, nagy elégtételül szolgál Nekem azon észlelésem, hogy a mélyen érzett megemlékezés Albrecht főherczeg tábornagy alkotásaira és törekvéseire fenn áll és hatásos maradt.

Csak így sikerülhetett a nagy záró-hadgyakorlatok fővezetőségét, a vezérkarus tapasztalású főnöke, és a jól iskolázott vezérkarnak közreműködése mellett, oly tanulságossá alakítani, mint ezelőtt.

A csapat-főfelügyelőknek, kik az általuk megszemelett hadtestekről igen elismerőleg nyilatkoztak, a vezérkar főnökének, a hadtest-parancsnokoknak, és ugy közös hadseregem, mint mindkét honvédségem összes tábornokainak, tisztjeinek és legénységének köszönetemet nyilvanítom, s kifejezést adok az összes véd-erőbe helyezett szilárd bizalmamnak.

Kelt Bánffy-Hunyadon, 1895. évi szeptember hó 26-án.

Ferencz József, s. k.

— Személyi hír. Waldstätten János br. tábornag, hadtestparancsnok, az erdélyi hadgyakorlatokról visszatérve, tegnap Aradon keresztül székhelyére utazott.

— A közjegyzői kamara jubileuma. Az aradi közjegyzői kamara ma délelőtt tartja meg huszadik, jubiláris közgyűlését Bonts Döme elnöke alatt. A jubiláris közgyűlést nagy fénynyel tartják meg a közjegyzők.

— Az anyakönyvvezetők száma. Hónapok óta lefoglalták a hivatalos lap hasábjait a li-

berális reformok; az új rend szolgálattevő szerepét, az új anyakönyvvezetők neveit alig győzte közölni a „Budapesti Közlöny“. A ki-nevezések közlése azonban most már be van fejezve a hivatalos lapban. Magyarország 64 vármegyéjébe 5000-nél több anyakönyvvezetőt neveztek ki. Legtöbb: 227 anyakönyvvezető van Bihar megyében, míg Csongrád megyének legkevesebb, 16 jutott a reformok közönléséből. Arad megyében kerek 100 az anyakönyvvezetők száma.

— A regália-többlet megtérítése. A pénzügyminiszter tegnap megküldötte Arad város közönségének a várostól megváltott regália után nyert több jövedelem megtérítéséről a városnak járó 17.500 forintot. A beutalványozást a tanács tudomásul vette.

— Bassó dr. Uj-Aradon. A szombati napon Bassó dr., ki már pár nap óta időzik Aradon, látogatást tett Uj-Aradon, hol Ternajgó Caesar vendégszerető házában fényes bankettel várták. Ott volt Bassó dron kívül: Barabás Béla dr. orsz. képviselő, Vass Géza, az Aradi Közlöny fel. szerkesztője, Varjassy Árpád, Müller Károly, Kabdebó Sándor, Medveozky járásbíró, Varjassy József, Lengyel Sándor, Székely Salamon, Schusztér Henrik dr., Edvi Illés László. Az ebéd folyama alatt ugy Bassó dr.-t mint a szíves házi gazdát többen felköszöntötték. A sajtóra Ternajgó Caesar emelt poharat. A társaság kedélyes hangulatban az esti órákban oszlott szét.

— Az aradmegyei jegyzők nyugdíjintézete ma délelőtt Kótzó Károly elnöke alatt tartja őszi közgyűlését. A gyűlés helye a vármegyeház.

— A költözködő levéltár. Még alig egy nap és életbe lép a kötelező polgári házasság törvénye s az állami anyakönyvvezetés. E célra a város a jelenlegi levéltári helyiséget jelölte ki hivatalul. A levéltárból épen ezért elszállítják azokat a régi aktákat, a melyekre már szükség nincsen. Ezeket az aktákat az emeleten e célra létesített új helyiségben helyezik el. Az akta szállítást már tegnap megkezdtek, s ma valószínűleg be is fejezik. A levéltári személyzet a belső levéltári helyiségekben fog dolgozni, mivel a külső helyiség csupán az állami anyakönyvvezetőé lesz. A hivatali berendezések már meg is érkeztek, s a m. kir. állami anyakönyvvezető így zavartalanul megkezdheti működését.

— Az aradi hírlapírók és írók köre kedden, október hó 1-én este kilenc órakor a kör ren-

A párti egy kissé hosszúra kezdett nyulni, mindketten szórakozottak voltak.

— Pihenjünk egy kicsit; tévé az ajánlatot Chapoteau, lemegyek egy kis sörért a pinczébe.

Gusztáv maga maradt a fiatal nővel, hozzá közelített s pusztán udvariasságóól a kezimunkát szemlélgette.

— Nagyon csinos, amit ön itt csinál, mondá ő gyengéden.

— Oh... nagyon egyszerű himzés...

— Valóságos tündér ujjak!... Ezek az aranyos kis ujjacskák!...

Lehajolt s megcsókolta kezét.

A fiatal nő mélyen elpirult.

Ebben a perczben az ajtó kinyílik s Chapoteau lesz látható hóna alatt s kezében egy-egy palack-kal. Egy perczre megáll s fürkészőleg Estellere majd Gusztávra tekint.

Ez utóbbi néma nyugtalanságot kezd érezni.

— Talán a kulcslyukon lesett ránk! gondola magában.

De csakhamar megnyugodott, hallván Chapoteau vidám fölkiáltását:

— És most, fiatal barátom, az ön egészségére! A kártyapárti minden baleset nélkül véget ért. És revanche-ok számtalanja lett kitalálásra helyezve másnapra s az azt követőkre.

Minden délután ugyan ugy történt minden mint az első nap.

Rendesen játék közben Chapoteau lement a pinczébe egy-két palack sörért s Gusztáv is rendesen felhasználta az alkalmat arra, hogy a fiatal nő kezét csókolgassa, aki mindinkább kezdett kevésbé elpirulni, míg végre egyáltalán nem pirult el többé.

Kezdetnek már elég lett volna, gondolá magában Gusztáv, itt az ideje, hogy támadólag lépjen fel, már annyival is inkább, miután semmi kétség, hogy az ellenség nemsokára megfogja magát adni.

Estelle különben, néha olyan elővigyázatlanul viselte magát, hogy Gusztávnak a haja szála is az égnek állt.

Most ő is a játék-asztalhoz ült s lábaccáival Gusztávét kereste, miközben a férj az övét a szék alá huzta.

Csak az alkalmat s az időt kellett a légyottra meghatározni. De ez nem volt olyan könnyű, mert Estelle soha sem volt magára.

Végre egyik napon Chapoteau értésére adta Gusztávnak, hogy Párisba kell utaznia; sürgős ügyek hívják.

— Remélem elkísér a vasutig.

— Örömmel!

S amint a Chapoteau lement a pinczébe, mint rendesen, a két flaska sörért, Gusztáv a fiatal nőhöz lépett:

— Eljövök holnap... Be fog eresztetni?

— Igen, mormogá alig hallhatólag Estelle.

Másnap kikísérte a jó öreg a vasúthoz. Korán érkeztek.

— Ne várja meg a vonatot, fiatal barátom, menjen csak haza.

Gusztáv se óhajtott egyebet, s sietett Estellehez ki őt várta.

Belépve a szobába azonnal térdre borult előtte s hathatós módon adott elragadtatásának kifejezést. Majd fölkel s kezdett, mint ura a helyzetnek követelőleg föllépni.

Estelle nagyon ügyetlenül védte magát, amint az ajtó hirtelen kinyílik s Chapoteau lesz látható.

— Megcsipve! nyögé Gusztáv... Kelepoztam kerültem!... Én ügyetlen:... Uram folytatá, tudom mivel tartozom önnek... Tanuim rendelkezésére állnak!

— Igen, mondá Chapoteau, együgyű modorán... helyes, ugy is kell az esküvőnél...

— Oh! papa! sóhajtott Estelle.

— Hogyan? kérde Gusztáv, az esküvőnél? Mit jelentsen ez?

— Ez azt jelenti, hogy feleségül veszi a leányomat.

— Hát ez az ön leánya!!!

Mit volt mit tenni. Utóvégre is elég szerelmes volt a lányba, az esküvő tizenégy nap mulva megtörtént.

des helyiségében választmányi ülést tart, amelyen a munkaprogram megállapítása, az októberi gyászünnepeken való mikénti részvétel módjait tárgyalják. A választmányi tagokat az ülésre ezúton is meghívja Brankovics György elnök, Hrabovszky Lajos titkár.

— **A hadsereg új ruházata.** Lapunk tegnapi számában egy kis hírt közöltünk, mely arról szólt, hogy a közös hadsereg új egyenruházatára nézve már megtörtént a megállapodás. A „Reichswehr“ című katonai szaklap most kijelenti, hogy évek hosszú sora óta létezik már oly bizottság, mely a katonai ruházatra vonatkozó összes találmányokat stb. figyelemmel kíséri, de a ruházat megváltoztatásának kérdése még egyáltalán nem érett odáig, hogy e tekintetben kész javaslat volna előterjeszthető. Változásra szükség volna ugyan, mondja a nevezett katonai lap, de figyelemmel arra, hogy igen veszélyes volna, hogy egy és ugyanazon hadseregnek különböző részei különböző ruházattal bírnának, alapos és gyökeres változásokról egyelőre szó sem lehet. A finansziális és technikai viszonyok sem engedik az egész hadsereg számára szükségelt új ruházat gyors beszerzését és így kiváltképp az utóbbi körülmények lehetnek döntők arra nézve, hogy a ruházati kérdés megoldása még távolról sem oly aktuális, mint azt egyes lapok feltüntették.

— **A román Panama.** E címmel a M-g. a köve kezéket írja: A megvesztegetéssel és csalással vádolt Brenning vállalkozó ügyében a párisi Gorgi Károly, akit Robescu vádolt, mentő tanúként akart kihallgatni, most arról értesítette az ügyészséget, hogy a tárgyaláshoz meg nem jelenhetik. Brenningnek azt a kérelmét, hogy biztosíték ellenében szabad lábra helyezték, a galaczi törvényszék elő ügyosztálya most is visszautasította.

— **A hosszú nap.** Szeptember vége felé, mikor a véasszonyok nyara rendszeren kitör, a hosszú nap áll elő; az a nagy ünnep, amit a zsidóság még leginkább megtart, imádkozással és huszonnégy óráig tartó szigorú böjttel. A hűvös nappal, az első csillag fölragyogásával kezdődik s ugyanakkor szűnik meg, mikor a nap újra leáldozik s a csillag ragyogni kezd. Az aradi zsidóság nagy fényvel ülte meg ez ünnepet. Az imaház egész nap zsufolva volt áhitatos közönséggel. Az istentiszteleten Rosenberg Sándor dr. főrabbi mondott emelkedett hangú beszédet. A kóruson az egyházi kar adott elő remek szerzeményeket.

— **Nagy tűz.** Maros-Solymoson — Déva mellett — mint nekünk táviratozzák, tegnapi éjszaki tűz volt. Kigyulladt Szentiványi Gábor birtoka, melyet a megjelent tűzoltók a legnagyobb erőfeszítéssel sem bírt lokalizálni. Leégett körülbelül az uradalom összes épülete. A kárt 18,000 frtra becsülik. Az épületek biztosítva voltak az „Első Magyar“-nál.

— **Jegyző választás.** Mikalakai jegyzővé Vajda Antal zsigmondházi jegyző lett megválasztva; — ennek helyébe Ortutay főszolgabíró Szathmáry Iván szent-leányfalvi jegyzőt helyettesítette. Szt.-Leányfalvára pedig Altman Károly okl. jegyzőt helyettesítette.

— **Új adóügyi jegyző.** Zubor Adám borosjenői okl. jegyzőt Székesut község képviselő-testülete a pályázó közül egyhangulag adóügyi jegyzőnek választotta.

— **A katonazenekar hangversenye.** A gyakorlatokról hazaérkezett katonazenekar holnap délután a Nagy Lajos főle sörösarnokban tartja meg első hangversenyét, mely változatos műsoránál fogva igen érdekesnek ígérkezik. A hangverseny este 8 órakor kezdődik; belépti díj 20 kr. A hangversenyre felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Elgázolt süketnéma leány.** Egy kocsi vigyázatlansága folytán tegnap ismét szerencsétlenség történt a Forray-utcában. Az utca szepén haladt Silye Teréz, aradi süketnéma leány, aki nem hallva a zörejt, a háta mögött

jövő kocsit elütve, a földre zuhant. A kocsit a lábain ment keresztül, s azokat súlyosan megsebesítette.

— **A templom tolvaja.** Áhitatba merülve állott a zsinagóga egyik szögében Grosshändler Vilmos, aradi zsidó polgár, akinek lelke a tisztulás után epedve, a fellegek között kóválygott. Pedig jobban tette volna, ha egy kissé ügyel a földiekre is, akik egyrészen nagyon gyors a keze. Ez az oka, hogy ezüst óráját valaki ellopta, azaz hogy díjult vette tőle a menkü nagy áhitatért.

— **Öngyilkos huszárkáplár.** A Budapesten öngyilkossá lett Rátky Guido aradi huszárkáplár temetése tegnap ment végbe katonai díszszel. A fiatal embert a 17-es helyőrségi kórházból a zenével átkísérték a keleti pályaudvarba, a honnan Porrogra vitték a családi sírboltba. A temetésre kivonult egy szakasz huszár díszben, de megjelentek azon az öngyilkos ur barátai közül is számosan, akik koszorút is helyeztek a koporsóra. Rátky, mint értesültünk, június 6-dika óta volt a fővárosban, ahol a kadetvizsgálatra készült elő, még pedig szorgalmasan. Atyja, Salamonfalvi Rátky Sándor nyugalmazott vezérőrnagy, aki Porrogon él, a fia fölötti felügyeletet egy ismerős katonatisztre bízta. A fia, a kiből a könnyelműségre való hajlandóság kis mértékben megvolt, az utóbbi időben elég szolidan viselkedett. Az a három ezüst óra, amelyet fizetése képen adott a főpincérnek, az ő tulajdonát képezte, valamint a nála volt pénz is hazulról kapta és így lopásról, mint azt néhány lap írta, szó sem lehet.

— **Az új-aradi tanítónőválasztás.** Új-Aradon október hó elsején ejtik meg a községi tanítónő választást. Az állás elnyerésére a sok pályázó közül Voith Ilonának van legtöbb kilátása, mint akit egy kitűnő bizonyítványai, mint eddigi elismerésreméltó praxeisa leginkább kvalifikálnak a tanítónői tiszttel méltó betöltésére.

— **A részeg vasuti őr.** Tegnap este nem volt szolgálatban Högye Sándor aradi vasuti őr, s így elég ideje maradt arra, hogy jól felöntsön a garatra. Így, mámoros fővel kiállott a simándi-utí sorompó elé, s egész este ott okvetetlenkedett. Az esti temesvári vonat érkezésekor még mindig a sinek közt őgyleget, s ez volt a szerencsétlensége. A gőzmozdony elütötte, úgy, hogy a fején súlyos sérüléseket szenvedett. Pár hét alatt felgyógyul, s ezután aligha fogja próbára tenni a közmondást, hogy a részeg embert az isten is közri!

— **A difteritisz terjedése.** Az ujaradi járásban a difteritisz járványosan fellépett, az óvintézkedések megtételtek.

— **Szaporodnak a nazarenusok.** A nazarenus hívők erősen szaporodnak Gyulán és környékén. Gyulán — mint ottani tudósítónk írja — már több templomuk is van, amelyekben leginkább éjszakánként idején tartják összejöveteleiket. A nazarenusok már olyan vidéken is terjeszkednek, ahol eddig nem akadtak követőre. Az új hívők leginkább a görög keleti vallású román parasztságból kerülnek ki s a tapasztalat szerint sokkal fanatikusabbak, mint akik más vallásról tértek át.

— **Roséz szomszédok.** Traján Toinku és Czárán Vaszilie mérszorgosi lakosok, már régóta haragban voltak egymással, szomszédos kerjük kidőlt kerítésének egy megmaradt, egyébként igen kevés értékű faoszlopa miatt, melyet mindegyikük a sajátjának mondott. Traján tegnap reggel — mint kisjező női tudósítónk írja — szomszédja tiltakozása dacára is hozzálátott az oszlop kivágásához. A szomszédok összeveszték s Czárán egy nagy fadarabbal úgy föbe csapta Trajánt, hogy az holtan rogyott össze. A csendőrök már elfogták a gyilkost.

— **Kerékpározók kirándulása.** Az aradi kerékpár klub ma délután Glogovácra kirándulást rendez. Távoltság oda és vissza 15 km., gyülekező a városligeti pavillonnál; indulás d. u. 3 órakor. Vendégek sportszerű ruhában szívesen láttatnak.

— **Gyári baleset.** Topits Fülöp aradi waggonyári gépmunkás tegnap munka köz-

ben, saját vigyázatlansága folytán súlyosan megsérült. A kórházban ápolják.

— **Érdekes esemény fog a fővárosban** néhány hét múlva végbemenni. Ugyanis október 16-ától 19-ig tartják meg a „Magyar osztálysorsjáték“ első húzását. A húzás a kormány fölügyelete és egy királyi közjegyző jelenléte mellett a fővárosi Vigadó termében nyilvánosan fog megtörténni. Értesülésünk szerint a húzás menete a következő lesz: Két szerencsekereket állítanak föl. Az egyik az úgynevezett szám-kerek, a másik pedig a nyeremény-kerek. A számok mind össze vannak sodorva és egyenként külön hüvelyekbe rakva. E számok pontos fölülvizsgálása után a 100.000 egymást követő számot beteszik a számkerékbe, mert 100.000 sorsjegy van kibocsátva. A nyereménykerékbe pedig 100.000 cédulát tesznek, melyeknek mindenikére egy-egy nyeremény van fölírva. Ezután mindegyik szerencse-kerekhez két-két árvaftut állítanak és a kerekeket alaposan megforgatják, hogy a belerakott számok jól összekeveredjenek. Erre az egyik árva fia a számkerékből kihúzza egy számot és átadja a mellette álló árvaftutnak. Ez viszont kinyitja a hüvelyt és a benne lévő számot kivéve hangos kikiáltás végett ányújtja egy hivatalos személynek. Az így kikiáltott szám a nyerő sorsjegy száma. De hogy mennyi nyeremény esik erre a számra, azt csak közvetlenül utána tudjuk meg. Most ugyanis a nyeremény-kerékben álló árvaftut húzza egy számot, és átadja ezt a mellette álló másik árvaftutnak, ki a hüvelyt kinyitja és át nyújtja egy másik tisztviselőnek, ez a cédulán álló összeget kikiáltja. Ez az a nyeremény, mely az előbb kihúzott sorsjegyszámra esik. Az ily módon összetartozó két számot egymáshoz fűzik és azonnal jegyzőkönyvbe veszik. Így folytatják az eljárást mindaddig, amíg a nyeremény-kerékben lévő 10.000 számot mind kihúzták. Ekkor ugyanis be van fejezve az első sorshúzás. A számkerékben visszamaradó 90.000 számot pedig hivatalosan lezárják és lepecsételik, mert ebből fogják az évi december 6-ától 14-ig az „Osztálysorsjáték“ második húzását megtartani, mely alkalommal 21.499 nyereményt huznak ki, összesen 4.332.000 korona értékben. Ez az „Osztálysorsjáték“ húzásainak menete. A húzások iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik a mint az első magyar „Osztálysorsjáték“ sorsjegyei is nagy népszerűségnek örvendenek. Az irántuk nyilvánuló nagy érdeklődés következtében — s miután csak 100.000 barab sorsjegyet bocsátanak ki — előrelátható, hogy még az első húzás előtt az összes sorsjegyek elkelnek.

HYMEN.

Bánfi Béla aradi kereskedő szombaton reggel esküdtött örök hűséget a vingai róm. kath. anyaszentegyházban özv. Moreschl Józsefné urnő kedves leányának Francziska kisasszonynak.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

Az aradi kereskedők köre.

Arad, szeptember 28.

Az „aradi kereskedő ifjak közművelődési köré“-nek régi, tisztességes multján épült — mint annak idején irtuk is — az aradi kereskedők köre. Erről a nehéz helyzetű körrel akarunk szólni — a kör titkárságának révén — most, mikor a kör pár nap múlva megnyitja díszes köri helyiségeit tagjai számára, az első aradi takarékpénztár épületében. (Reck-féle ház.)

A kör nehéz helyzetét arra értjük, hogy teljesen magára van hagyatva; a mit tesz azt saját erejéből kell, hogy tegye, mertcsodálatos képen épen azok nem törődnek a körrel, a kiknek erkölcsi kötelességük lenne, magok a kereskedők.

Bizonyos érthetlenség fedi ezt a közönyt, hogy az aradi kereskedők, ezek a minden alkalommal és minden esetre áldozatkész emberek, a körrel, mint ügyeik, érdekeik jelenleg egyedüli szószólójával, úgy bánnak, mint a mostoha gyerekekkel.

Miért ez a pártolás hiány? Miért ez a

minden érdeklődés nélküli, és bénító hatású közöny? Nem ragadt-e meg a kör minden alkalmat, ha a kereskedők érdekeiről volt szó?

Nem igyekezett-e társadalmi körét folytonosan szórakoztatni? És tagjait nem részesítette és részesíti állandóan óriási előnyben?

Ime itt a kör helyeszközlő osztálya, hogy másra ne hivatkozzunk. Bámulatos az az eredmény, melyet a körnek ez az osztálya végez. Számokra hivatkozunk, szóljanak azok minden szónál ékeesebben. Az utolsó negyedben 85 állástkereső vette igénybe működését, kik közül helyben, az az Aradon 18-at, vidékre pedig 34-et helyeztek el.

Valóban az alkalom sose kínálkozott jobban a kereskedőknek arra vonatkozólag, hogy végre minden erejükkel, úgy anyagi, mint erkölcsi tehetségükkel a kör mostan neki lendült életét tökéletesen színvonalra emeljék.

Ugy hisszük, hogy a kör szívós kitartása, melylyel működését egyedül végezte, kellett hogy kiéheztesse, megtörje a kereskedők monoton hangulatát a kör iránt és hogy az egyetlen legközelebbi eseményei már egy kompakt egységben fogják találni a készülő munkaprogramm megküldéséért az aradi összes kereskedőket.

TANÜGY.

(—) Az aradi alsófoku ipariskola tantesztülete tegnap d. u. tartott rendes havi ülését. N e s n e r a Aladár, az iskola volt igazgatójának érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta és elhatározta, hogy tiszteletének és hálájának egy, a napokban tartandó búcsuestélyen ad kifejezést. Az ülésen N i e d e r m a y e r Tóbiás, az új igazgató, meleg szavakban emlékezett meg a távozó igazgató érdemeiről, a ki 17 évvel, mikor még az irányadó körök sem foglalkoztak az eszmével, megteremtette Aradon az alsófoku iparos iskolát, a melynek — úgy mondhatjuk — mintájára szerveztette a miniszterium az ipariskolákat az országban. Indokolt tehát a tantesztület hálája és elismerése N e s n e r á v a l szemben, ki mindenkor méltányos főlebbvaló, igazságos kartárs és derék igazgatója volt az intézetnek.

MULATSÁGOK.

(=) Asztalosok mulatsága. Az aradi asztalosok szakegylete ma vasárnap a „Vademberhez” címzett vendéglő kerthelyiségében jelmezes szüreti ünnepélyt rendez. Az ünnepély délután 4 órakor veszi kezdetét. Táncs kezdete este fél 9 órakor a „Krispin” féle teremben. Egyes táncszünetekben a osőzpárok az ez alkalomra betanult „Körmagyar” és „Magyar keringő” táncot lejtik. Belépti díj személyenként 70 kr, családijegy 1 frt 50 kr.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap (szeptember 29.) Déltűn fél helyárrakkal: Fokról-fokra, énekes életkép. Este: A z a m b e r tragédiája, másodszor.

Hétfő (szeptember 30.) Mit történt az éjjel? bohózat, először.

Kedd (október 1.) Mit történt az éjjel? bohózat, másodszor.

Szerda (október 2.): Ernani, nagy opera. Csütörtök (október 3.) A kis alamaszi, Pálfi Nina és Gyöngyi Iszó bemutatása.

Péntek (október 4.) Milton, színmű.

Szombat (október 5.) Lili, énekes színmű.

Megnyitó előadás.

— Az ember tragédiája. —

M a d á c h Imre remekével kezdték meg az idei színi-szezont, a közönség élénk érdeklődése mellett.

A színház bejárata már a gázgyújtáskor benépesedett, megszinesedett a foyer és a régi törzs-színházberlők élénken üdvözölték egymást.

Mielőtt az előadás megkezdődött volna, a későbbi „uristen”, ki időközben rendező volt, oly halk hangon osztotta parancsait, hogy a kordina előtt is egész élénk hangulatot keltett.

A bölcselő költő jámboros sorai szépen hangzottak a tragédia három fő alakjának szájából.

T ó v ö l g y i Margit jó Evát alakított. Gesztusa, hangárnyalata mimikája kifejező volt, különben Tóvölgyi Margitról elismerő véleményünket már a múlt szezon végén mondtunk el.

Kritikát mondani T o m p a Adámjáról és B a l a s s a Lucziferjéről feleslegesnek tartjuk. Őket már ismerjük erényeikkel, hibáikkal.

Alaposabb kifogást a rendezés lazaságán kívül a karok rendezetlensége ellen tehetünk. Valóban a kar nagyon rossz benyomást tesz. Semmi mutatós arcz, fess alak és fegyelmezett hang.

Az előadást kevés taps is jutalmazta, különösen a forradalmi jelenet keltett erősebb hangulatot a nézőtérben.

Az előadás menete különben vontatott volt.

* Műsorváltozás. Csátár Győző rekedtsége miatt a heti műsor változást szenvedett. A hétfőre hirdetett Ernáni szerdára halasztatott, helyette „Mi történt az éjjel?” kerül színre, melyet magyar színpadokon Budapesten és Kolozsvárott óriási hatással adtak. — A főbb szerepeket Delli, Bácsné, Rónaszéki, Gál és Balassa fogják játszani. A „Válás után”, „Pont Biquet család”, és „Megboldogult vidám szerzőjének ez újabb bohózatát is bizonyára örömmel fogadják a jóízű kaczagás kedvelői.

SPORT.

A kerékpározás védelme.

Arad, szeptember 28.

Az „Aradi Közlöny” a napokban a „A kerékpározás ellen” egy hirt hozott, a melyre vonatkozólag egy aradi kerékpárostól az alábbi cikkekét vettük.

A közel múltban az aradi lapok egyikében a kérdésben forgó cikkhez hasonló jelent meg, mely egy angol orvos per longum et latum tárgyalt véleményét tartalmazta.

Ha beható vizsgálat alá vesszük a két orvos véleményét, úgy arra a meggyőződésre jutunk, hogy úgy az angol, mint a francia tudós, egy közös bajba szenved, t. i. mindkettő a szélsőségbe esik véleményének megalkotásánál s mindkettő oly érveket hoz fel a kerékpározás ellen, mely nemcsak arra, hanem minden másra is alkalmazható.

A két tudós véleményük megalkotásánál előzetesen megfigyeléseket, észleleteket tettek, s azokat, — hogy véleményük annál alaposabb legyen s az általánosság jellegével bírjon, — nem önmagukon, hanem több számtalan kerékpározón hajtották végre.

Igen ám, de ezek a kerékpározók, — mint cikkükből levont tanúság is bizonyítja — mind olyanok, akik a sportot mértéken túl üzik s így ezeken tett megfigyelés, észlelés alapján alkotott vélemény nem lehet irányadó a kerékpározásra.

Különbbséget kell tennünk a véleménynél olyanok között, kik a kerékpársportot mértékelts akik azt mértéken túl üzik s az intő szót nem t u l s á g o s — hanem m é r t é k n é i k ü l i kerékpározás ellen kell felemleni.

Hisz a józan ész diktálja, hogy minden — még a jótékony álm is, — ha mértéken túl élvezzük ártalmas, káros valamint az is, hogy beteges szervezettel bíró egyén nemcsak hogy ne kerekessék, de még járni se járjon sokat; — végül azt is, hogy csak fokozatosan folytonos trenirozással érhetünk el minden nagyobb megerőltetés nélkül valami eredményt hisz jól tudjuk, hogy hiába van meg a gyermekben az ösztönszerű akarat, hogy saját lábán járjon, ha nincs meg hozzá a tehetség, s így van ez a kerékpározásnál is, hol a láb, tudó, szív, fokozatos trenirozásával érhetjük el, hogy az utazásnál óránként minden nagyobb megerőltetés nélkül 18—20 km. gyorsasággal haladjunk.

Az orvosok, mint mindennel úgy a kerékpározással sincsenek tisztába. Számtalan vélemény lehetne felmutatni angol, francia és amerikai orvosoktól, akik mind a kerékpár sport mellett nyilatkoznak. S a tapasztalat is azt bizonyítja, hogy mindazok, a kik fejlett korukban, egészséges szervezettel, fokozatos

trenirozás mellett kerekessék, — annak káros hatását nem szenvedték — sőt ellenkezőleg.

Mindennel ami újdonság — szóval szokatlan valami úgy vannak a hivatott bírálók, hogyha a tapasztalat az ellenkezőjét is bizonyítja — ők feltűnési viselkedésből nagyképűsködnek.

Miért nem agítálnak a lovaglás ellen? — pedig az ugyancsak fárasztó s amellyel elháríthatatlan a rázás — mert az megszokott sport s a t. szakférjak dádapja vagy tudom is én, melyik rokona vagy ismerőse már lovagolt s amióta b. eszűket bírják mindig láttak lóháton embereket.

Ne keressünk a kákán is osomót.

Tartsuk be a mértéket s mi sem lesz ártalmunkra — még az okoskodás sem. —§—

TÁVIRATOK.

László főherczeg hagyatéka.

Budapest szept. 28. (Saj. tud. táv.) L á s z l ó főherczeg hagyatékában 2000 forintot találtak, melyből J ó z s e f főherczeg ágy-alapítványt tett a vöröskereszt kórházban.

A herczegprimás pásztorlevele.

Budapest, szept. 28. (Saj. tud. táv.) V a s z a r y Kolos herczegérsek ma szétküldte pásztorlevelét, melyben inti híveit, hogy a vallásból merítsenek erőt a kitarásra.

Főispán helyettesítés.

Budapest, szept. 28. (Saját tud. táv.) Hir szerint a távozó D e g e n f e l d n o g r á d i főispánt egyelőre ideiglenesen R u d n a y főispán fogja helyettesíteni.

Új főpásztori levél.

Budapest, szept. 28. (Saj. tud. táv.) K i s Áron tiszántúli ev. ref. egyházkerületi püspök most bocsátotta ki főpásztori levelét az egyházpolitikai törvényekre vonatkozólag. Az ő pásztorlevelét is ugyanaz a hazafias telfogás jellemzi, amely a református egyházat az egész egyházpolitikai vitában vezérelte s amelyről egyik társa, K u n Bertalan püspök ismételt kifejezést adott közelebből megjelent pásztorlevelében. K i s Áron is ismételi, amit egyházának csaknem minden férfia vall, hogy ezek a törvények az egyház érdekeit absolute nem érintik hátrányosan, sőt azoknak több tekintetben előnyükre van. Hasonló szellem lengi át a kerület papjai számára kibocsátott utasítást is.

A martirok felirata.

Budapest, szept. 28. (Saj. tud. táv.) A kabinetirodából ma jött az értesítés, hogy a király a megkegyelmezett oláhok feliratát kegyesen fogadta. A felirat hangsúlyozza a hűséget a trón és az uralkodóház iránt. Látszik, hogy a felirat a kolozsvári beszédek előtt készült, mert különben hangsúlyozták volna a hazához való ragaszkodást is.

Lukács László és a főváros.

Budapest, szeptember 28. (Saj. tud. táv.) A főváros idáig a külteki adófogyasztásért 200 ezer forintot fizetett a kincstárnak. Most L u k á c s pénzügyminiszter tudatja a fővárossal, hogy a fogyasztási bevétel kitesz a külteleken fél milliót, tehát jövőre csak 400 ezer forintért adja a jogot a fővárosnak. Ellenkező esetben árlejtés utján adja ezt a jogot bérbe.

A miniszterelnök pohárköszöntője.

Esztergom, szeptember 28. (Saj. tud. táv.) **Bánffy, Perczel, Dániel, Wlassics** miniszterek, **Vörös és Csörge** államtitkárok, **Ludwig**, több főrendi, képviselő és **Mária Valéria** főhercegnő a Duna-híd beszentelésére ideérkeztek. **Vaszary** tizenegyszer beszentelte a hidat s délből **Vaszary** a miniszterek tiszteletére fényes bankettet adott, melyen **Vaszary** a királyt élte.

Utána **Bánffy** mondta a következő beszédet:

„Uraim! (Halljuk!) A magyar közjog két magasan kiemelkedő, de mégis közvetítő méltóságot ismert. Az egyik volt a nádorság, a másik Magyarország hercegprímása. A nádor volt a magyar nemzet védelmezője és közvetítője a korona irányában, a hercegprímási magas egyházi méltóság arra volt hivatva, hogy a magyar nemzet érdekeit védelmezze, és közvetítője legyen Róma felé.

Mind a két kiemelkedő méltóság messze felül áll belső pártküzdelmeken, uralkodva azok felett, csillapítólag és békítőleg hatva rájuk.

Az egyik, a nádori méltóság már, ugyszólván, a történelemé, mert összeegyeztethetetlen volt a felös miniszterium rendezésével.

A magyar közjognak másik büszke oszlopa azonban, a primási méltóság ma is rendületlenül áll, s ma ép úgy hivatása, mint a múltban, a nemzeti érdekek és érzelmek képviselője Róma irányában; ép úgy felette áll a párt küzdelmeknek mint hajdan.

Már azon trónszerű emelvénny, a melyet Magyarország hercegprímása az ország törvényhozásában elfoglal, mutatja, hogy a katolikus magyar egyház felette áll az elkeseredett pártusáknak. Csak erről a magaslatról lehet nyugodtan áttekinteni a küzdte- ret, csak innen lehet csillapítólag hatni. Ez az oka, hogy a magyar hercegprímási méltóságnak az egyházi mellett nemzeti és politikai jelentősége is van. Az egyházi mellett a nemzeti ügy képviselője felfele, a kibékítési és kiegyenlítési lefelé.

Történelmünkben nagy és jeles hazafi főpapok kiváló sikerrel oldották meg a hercegprímás e kettős feladatát, de senki oly fényesen mint **Vaszary Kólos** hercegprímás, kinek jelszava a „Pax” történelmi nevezetességűvé lett. De nem csak az ő személyes jelszava az, hanem egyszersmind hozzáfűződik az azon magas méltósághoz, a melyet betölt. Ezentul minden időben a hercegprímási méltóság jelszava lesz az. (Igaz! Ugy van!) Ő eminentiáját, Magyarország biboros hercegprímását, **Vaszary Kólos** ő főmagasságát az isten so- káig éltesse! (Hosszu élénk tetszés és éljenzés.)

Gödöllő fejedelmi vendégei.

Gödöllő, szept. 28. (Saj. tud. táv.) **Lipót** bajor herceg a szent királyi erdőben cserkészlet alkalmával három szarvast ejtett, köztük egy gyönyörű 18-as agancsárt.

Ferdinánd toskánai nagyherceg a valkói erdőben egy 14-es agancsárt lött.

A fenségek vasárnap déli 12 órakor Bécsbe utaznak, onnan Stajerországba zerge vadászatra ő felsége meghívása folytán.

A stajer vadászatok befejezése után az udvarral egyetemben visszatérnek ismét Gödöllőre, ahol nagyon kedves üdülésük volt eddig is.

Keresztény üldözés.

Berlin, szeptember 28. (Saj. tud. táv.) Mint a „Nord. Alg. Ztg.” értesül, a misz- szionáriusok ellen Chinában legutóbb elő- fordult zavargások alkalmából a kelet- ázsiai német hadihajókat táviratilag hala- déktalanul a veszélyeztetett helyek köze- lébe rendelték. E helyek közül különös súlyt fektetnek **Shatung** védelmére, ahol egy evangélikus missziót fosztogat- tak ki.

KÖZGAZDASÁG.

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi szept. hó 27-én. Hízott sertés árak: 1. Magyar elsőrendű 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felül súlyban) —. —. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súly- ban) —. —. krig. Fialat nehéz (páronként 320 kg- ron felül súlyban) —. —. 55. krig. Fialat közép (páronként 251—320 krig. súlyban) 54.—55. krig. Fialat könnyű (páronként 250 krig. terjedő súlyban) 54.—55. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kg-ron felül súlyban) —. —. krig. — Közép (páronként 220—280 krig. súlyban) —. —. krig. — Könnyű (páronként 220 krig. terjedő súlyban) —. —. krig. Szerbi: Nehéz (páronként 260 kg-ron felül súlyban) 53.—54. krig. Kö- zép (páronként 220—260 kilogramm súlyban) 53.— 54. — krig. — Könnyű (páronként 220 krig. terjedő súlyban) 53.—55.5 krig. Sertés lét- s szám 1895. szept. hó 25-én volt készlet 24725 darab. 1895. szept. hó 26-án felhajtott: — darab. 1895. szept. 26-án elszállított 125 db. 1895. szeptember 27-én maradt készletben 24600 db. — A hízottsertés üzletirányzata: Változatlan.

Aradvárosi

Evadberiet
2. szám.

színház.

Havibérlet
2. szám.

Vasárnap, 1895. szeptember 29-én

D. n. 8¹/₂ órakor, félárakkal:

FOKRÓL-FOKRA.

Népies szimf. 5 képből, dalokkal és tánczokkal. Irta: Mül- ler Hugó. Zenéjét szerzte: Roth F. Fordította: F. G.

Kezdeté 3¹/₂ órakor.

Este bérletfolyamban:

Az ember tragédiája.

Dramai költemény 11. színben, 14 képből. Irta: Madách. Zenéjét szerzte: Erkel Gyula.

SZEMÉLYEK:

Gábor, arkangyal	Rónaszékiné.
Mihály, arkangyal	Angyal Ilka.
Rafael, arkangyal	Novák Irén.
Lucifer	Balassa J.
Ádám	Tómpa K.
Eva	Tóvölgyi M.
Rabszolga	Tóth Elek.
Kimón, fiuk	Körössy J.
Demagó	Rónaszéki.
Hellen, polgár	Szendrei.
Catulus	Delli Henrik.
Cluvia, ennek kedvese	Barta A.
Szent Péter apostol	Gál Gyula.
Agg eretnek	Csatár Gy.
Udvaronc	Sólyom L.
Saint Juste	Bács K.
Tiszt	Hunyadi J.
Anya	Bácsné.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NEVSORA.

— Szeptember 28. —

Nádor szálloda: Daul Tivadar tanító, Somoskecs. Patkós Gábor orvos, Simánd. Náray Sándor földbírtokos, Simánd. Nagy Jenő földbírtokos, Pécs. Frank András képeződész, Zombolya.

Vasúti szálloda: Bogdánffy Kálmán gazdasági, Pol- vádia. Ponoján Honior lelkes, Orsova.

VIZJELZÉS.

1895. évi szeptember hó 28-án reggel 7 órakor észlelt víz- állások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérőszén.

Észlelési állomás	Hőmérők C°	Időjárás	Vízállás	
			cszímétr.	cszímétr.
Branyoska	+ 10°	derült	— 20	—
Gyulafehérvár	+ 7°	derült	— 55	—
Arad	+ 14°	derült	— 142	—
Makó	+ 14°	derült	— 80	—
Szeged	+ 14°	derült	— 29	—

▲ + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
▲ — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
Arad, 1895. szeptember 28.

A m. kir. folyammérőki hivatal.

KIS LOTTO.

Budapesti:

20, 21, 34, 50, 39.]

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.***Divat-áruház!****Probst Károly és Társai**

Aradon, Atzél Péter-utca 3. sz.

— ALAPÍTOTTATOTT 1793-ban. —

**Összes bel- és külföldi
ujdonságaink**

megérkeztek, ugymint:

divatkelmék, selymek, bársonydiszek
remek színekben és kitűnő minőségben.

Menyasszonyi-kelengye cikkek

nagyszerű választékban és meglepő szép
fazonokban, a legolcsóbb és legfinomabb
kivitelben.

Ellismert legjobb minőségű

**vászon és asztalnemű
kávésztérítékek,**

divatos á jour és más kivitelben nagy
választékkal.

Téli kendők,

utazó takarók és selyem paplanok,
legújabb kivitelben találhatók.

Őszi- és téli felöltők

legjobb szabású modellek szerint, legdiva-
tosabb kiállításban és nagy választékban,
felülmúlhatlan jó minőségben.

Kitűnően szervezett

női szabóságunkban

legdivatosabb kiállítású öltözetek

a legjobb izlésben gyorsan készíttetnek.

Női felöltők

bécsi szabóságunkban bármely facon sze-
rint és kitűnő minőségben a legpontosab-
ban készíttetnek.

A nagyérdemű közönség szíves párt-
fogását kérve, maradtunk

mely tisztelettel:

Probst Károly és Társai

Aradon.

Hirdetmény!

Köztudomásra adjuk, hogy az államilag engedélyezett

MAGYAR OSZTÁLYSORSJÁTÉK

első huzása 1895. évi október 16-ától 19-ikéig fog Budapesten királyi közjegyző jelenlétében és a magyar kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan megtartatni.

Ezen első huzáson az egész sorsjáték 31,499 nyereménye közül, melyeknek összege

5 millió 600,000 korona

10,000 nyeremény fog kihuzatni

— egy millió 268,000 korona —

összegben. A második osztály huzása december 6-ikától 14-ig fog megtartatni.

Az első huzásra szóló osztálysorsjegyek, valamint mindkét huzásra érvényes teljes sorsjegyek még mindig kaphatók a külön táblákkal vagy plakátokkal megjelölt helyeken az eredeti árak mellett.

Oly sorsjegyekért, melyeket az első huzás **után** vásárolnak, az első osztály díját szintén meg kell fizetni.

Budapest, 1895. szeptember hó.
Andrássy-ut 5.

Magyar osztálysorsjáték-igazgatóság.

Minden harmadik
sorsjegy nyer.

Első huzás már 1895. október 16—19-ig.

Az államilag engedélyezett

Minden harmadik
sorsjegy nyer.

magyar osztálysorsjáték

I. osztályu nyeremények.

 Huzás 1895. okt. 16—19-ig.

	korona	korona
1 nyeremény	80000 =	80000
1 " "	60000 =	60000
1 " "	40000 =	40000
1 " "	30000 =	30000
1 " "	20000 =	20000
1 " "	15000 =	15000
1 " "	10000 =	10000
2 " "	8000 =	16000
8 " "	4000 =	32000
10 " "	2000 =	20000
13 " "	1000 =	13000
100 " "	400 =	40000
860 " "	200 =	172000
9000 " "	80 =	720000
10000 nyeremény	összesen	1268000

31,499 pénznyeremény

**5 MILLIÓ
600,000 korona**

összértékben.

A legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

**egy millió
korona.**

II. osztályu nyeremények.

 Huzás 1895. decz. 6—14-ig

	korona	korona
I jutalom	600000 =	600000
II " "	400000 =	400000
III " "	200000 =	200000
IV " "	100000 =	100000
V " "	50000 =	50000
VI " "	20000 =	40000
VII " "	15000 =	30000
VIII " "	10000 =	40000
IX " "	8000 =	80000
X " "	6000 =	162000
XI " "	2000 =	200000
XII " "	1000 =	200000
XIII " "	200 =	230000
XIV " "	100 =	200000
21499 nyeremény és I jutalom		4332000

Eredeti sorsjegyek az I. osztály részére:

Egy egész egy fél = $\frac{5}{10}$ egy tized egy huszad
40 20 4 2 korona.

Ajánl és utánvétellel szétküld

HEINTZE KÁROLY

fő-elárusító Budapest, Szervita-tér 3. szám.

Vidéki megrendelők kéretnek postadíjért 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, és a sorsolási tudósításért 20 fillért küldeni.

Sürgöny-czim: LOTTOHEINTZE, BUDAPEST.

Minden harmadik
sorsjegy nyer.

Kaphatók Aradon az „Aradi Ipar- és Népbank” pénzváltó-üzletében Szabadság-tér 18. és Wallfisch Armin bank- és váltó-üzletében.

Minden harmadik
sorsjegy nyer.

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertára
és művegytani laboratoriuma
Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánlkozik minden bárhol és bárki által hirdett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokolade gyermekeknek könnyen beadható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal korosítottak. Mind az 5 világrészben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Hager javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatású és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszert. Egy üveg 1 ft 40 kr.

Dr. Bratzik fogcseppeje. Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr
A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó szeptik, pattanások és májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 ft.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pincéjéből. Ára 1 üvegnek 8 és 12 ft.

Ménési aszúbor. Egy 85 centli. üveg 1 ft 50

Chinabor. 2¹/₂ Chinatartalommal. Egy 30 centli-terese üveg 1 ft.

Vasas Chinabor. 2¹/₂ Chinin- és vasoxýtartalommal. Egy 30 centli. üveg 1 ft.

Pepsinbor. 2¹/₂ tartalommal. Egy 30 centli-terese üveg 1 ft.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 ft.

Salon-bengali tüzek. Füst és szag nélkül, vöröses fehéres és sárga színben. Egy kr 2 ft.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertya-fénnyel. Hat percig égő, 1 drb 60 kr. 12 percig égő, 1 drb 1 ft 10 kr 24 percig égő, 1 drb. 2 ft 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszínben) 1 adag 1/4 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalsam. 1 megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle ből eredt rheumás és csuszos fájdalmak ellen igen híres és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenzen gyógyszer — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek. Ugyancsak ezen gyógyszerárban minden vegyvíz gátra garancia elfogadtatnak és lelkiismeretesen teljesíttetnek. 495.— x

743/1895 g. sz.

Árverési hirdetmény.

A közgyűlés 20083/895. sz. határozata nyomán a jelenleg Kohn Jakab által bérelt a város tulajdonához tartozó felső marosparti 1—2 sz. 687⁸⁰/₁₀₀ ö, továbbá ezen falrakó és jelenleg Reisinger A. S. által bérelt falrakó hely között fekvő az előtt út gyanánt használt 140⁸⁰/₁₀₀ ö területű falrakóhely bérbeadása iránt folyó évi szeptember hó 30-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár ☐ ölenként 40 kr. évi bér.

Bánompénzü létéendő a ☐ ölenként számított kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. évi szept. hó 25-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula
aljegyző.

474/1895. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a tűzör-ségi laktanya épület nagyobb és kisebb pincze-helyiségeinek bérbeadása iránt folyó évi szeptember hó 30-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár 170 ft évi bér.

Bánompénzü létéendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. évi szept. hó 23-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula
aljegyző.

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy

1020

1895. évi október hó 6-án

délőtt 8 órakor a tek. városi kapitány hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1895. évi július hóban esedékes

zalogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fog-nak adni.

Weisz Dávid:

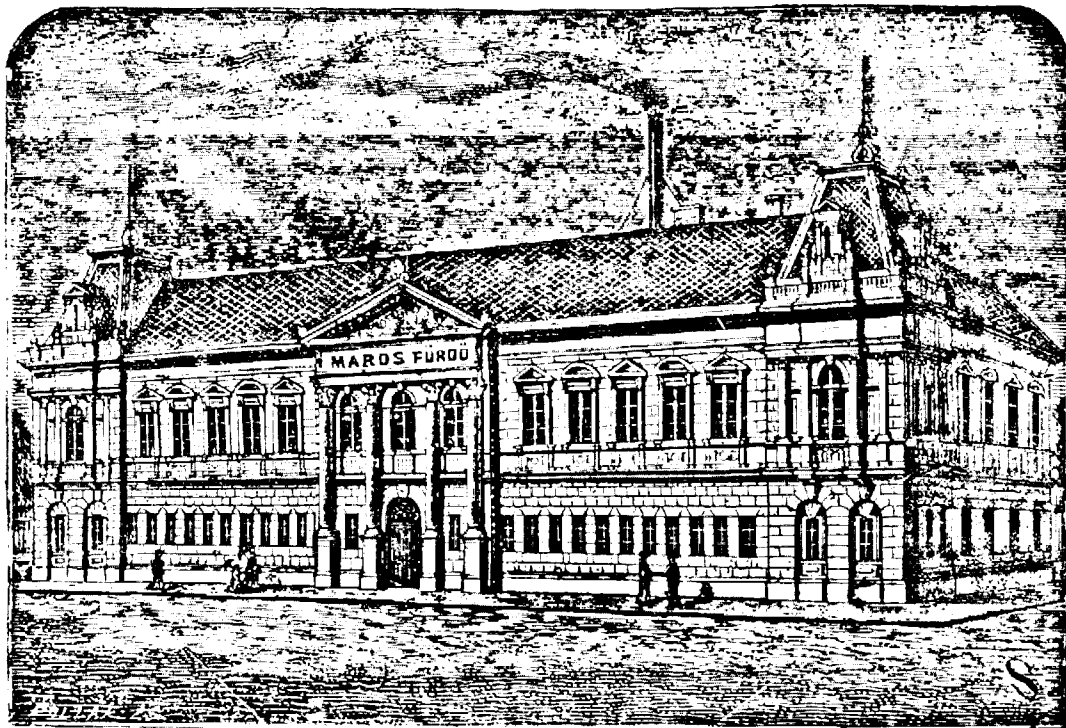
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zsibbadásnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja a „fürdés.”

A fürdés kiválólag a gőzfürdővel járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle ki-fejlődő s egészségünk kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadíttassék azáltal egészségünk biztosítottatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehessünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A váróteremben hideg ételek és italok mérsékelt árk mellett kiszolgáltatnak. Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.		Vízgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.	Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.	30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.
Egy ács-jegy	— frt 40 kr.	Vas és mőor-fürdő.	
Uszás-tanfűs.		Egy személy-jegy	1 frt — kr.
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.	10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr.
Uszoda.		Kád-fürdők.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.	Ruhával	— frt 50 kr.
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.	Ruha nélkül	— frt 40 kr.
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.	Villany-fürdő.	
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.	Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.	10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.		Külön ruha-díjak.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.	1 lepedő vagy palást	7 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 50 kr.	1 törölköző	3 kr.
80 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.	Pénztárnyitás nyáron reggeli 6 órakor.	
Masszázs egy személy	— frt 70 kr.	télen reggeli 7 órakor.	

A Simay-féle gőzfürdő-épületben azemelotben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utcái, parkettával kárpított szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó.

A házban van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

30 — x

1868. év óta bevált szer.

BERGER-féle gyógy-

KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában nagy sikerrel alkalmaztatik

mindennemű bőrkütegek

ellen, természetesen ideit pikkely-sömör, kősz és eldől-
kütegek, ugyancsak orr-rekeség, ótvár, fagydag, láb-
brazda, fej- és székellkorpa ellen. A Berger-féle
kátrányszappan tartalmazza a fa-kátránynak 40
%-át és minden egyéb, a kereskedelemben elforduló
kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Gyal-
sok elkorfolása végett határozottan Berger-féle
kátrányszappant megrendelésre és az ismét védjegyre való figyelme-
stés kéri. Ideit bőrbetegségeknek sikerrel alkalmaztatik a ká-
trányszappan helyett.

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.
Amely esetben ezek jobban találhatók, csak a Berger-féle ká-
trány-kénszappan kéri; minthát a külföldi utazatok hatá-
sainaknak bizonyulnak. A gyengébb kátrányszappan az
archív tisztáltsági

előállítására, a gyermekeknek valamennyi fejbetegség ellen fel-
mutatott bőrbetegség mosás és fürdés szappan mindennapi
használatát szolgálja.

Berger-féle glicerín-kátrányszappan

80% glicerín tartalommal és ótvon illattal.

Az minden fajnak használati utasítással együtt 25 kr.
A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelkedik:
Borász-szappan a bőr simítására, **borász-szappan** pattanások
ellen, **carbolszappan** a bőr simítására himlőhelyeknél és mint fe-
tőtlenítő szappan, **lohtyol-szappan** rheuma és aróvörösség ellen,
szepi-szappan igen hathatós, **Tannin-szappan** lábizadás és
hajkihullás ellen; **fog-szappan** a legjobb fogtisztító szer. A többi
Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a röpiratokra. Csak
Berger-féle szappanokat kell kérni, minthát számtalan hatástalan
utazatok vannak. Gyár és főraktár: G. Holl & Comp. Troppau
Árnyékosított kátrány és szappanok gyártásának: Bismarck 1868.

Kapható Aradon: 237.

Rozsnyay Mátyás, Kiss István, Ring Lajos és
Demkó Géza urak gyógyszerárában, különben
pedig a magyarországi legtöbb gyógyszerárakban

19126/1895 sz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelmiügyi m. kir.
ministerium leirata alapján közhírré tesszük, hogy
Abazzia (voloscai járás) gyógyfürdő területén a
háraló kereskedést a fennálló házalási szabály-
zat 17 §-ában s az ezen szakaszt kiegészítő ké-
sőbbi rendeletekben bizonyos vidékek lakóinak
biztosított jogok épségben tartása mellett, az
évenkénti fürdőidény alatt vagyis minden év
október hava 16-ától, május hó 15-éig eltöltött.
Arad, 1895. szeptember 4-én.

A városi tanács.**Üzlet áthelyezés.**

Van szerencsém a n. é. közönség tudomá-
sára hozni, hogy hosszú évek óta az Andrassy-
téren, a Minorita-zárda épületében fennálló

hangszer- és zeneműkereskedésemet**és kölcsönkönyvtáramat****a Deák Ferencz-utca 28. számu**

saját házamban fennálló

zongora raktárammal

egyesítettem és mátol fogva mindkét üzlet a
Deák Ferencz-utca 28. szám alatt
nyitott új bolthelyiségembe van áthelyezve, hol
is raktáramat gazdagon és ujon felszereltem.

Nevezetesen: az eddiginél sokkal nagyobb
választékban készletben tartok mindennemű
hangszereket és zeneműveket s a legujabb ter-
mékeket megjelenésük után azonnal beszerezve;
nagy terjedelmű kölcsönkönyvtáramat foly-
tonosan új regényekkel egészítem ki s az
olvasó közönség igényeit minden tekintetben
kielégíteni igyekszem. A bérlet ezután is az ed-
digi: havonként 80 kr, kötetenként 5 kr marad;
zongora-készletemet pompás új vasszerke-
zetű zongorákkal egészítettem ki s ajánlom azt
ugy eladásra mint becserelésre kikölcsönzésre.
Új vasszerkezetű zongorák 300 frttól, használt
80 frttól felfelé, megegyezéshez képest részlet-
fizetésre is kaphatók.

Zongora-hangolások, zongora-javításokat és
vonós hangszerek kijavítását szintén elvállalom.

Midőn az irántam 40 év óta tanúsított meg-
tisztelő bizalomért köszönetet mondok kérem a
t. közönséget, hogy ezen bizalmat az átnyeltett
összpontosított üzletre is kiterjeszteni szíves-
kedjék.

Krispin József,

Deák Ferencz-u. 28.

671.

Mi a „MENTOR“?

A „MENTOR“ ellátási vállalat az, mely az
ezredéves orsz. kiállítási igaz-
gatóság partfogása alatt a kiállítást lá-
togatató vidékiek részére

4 vagy 7 napos szelvényeket tartalmazó „Ellátási
könyvecskéket“ elárul, miáltal minden könyvecske
tulajdonosának a kiállítás egész tartama alatt bár-
mikor jöjjön is — kényelmes tiszta lakás, étlap-
szerinti ellátás (minden nagyobb vendéglőben, a
kiállítás területén is), közlekedés a fővárosban,
szórakoztatás és egyéb kedvezmény biztosítottik.

Az ellátási könyvecske ára: |

4 napra 26 frt, 7 napra 42 frt
és további napi pótjegy á 6 frt 50 kr.

Beszerezhető 10 havi 2 frt 60 vagy 4 frt 20 kros
részteltekben **1. év október közepéig** az első
résztel azonali beküldése vagy letétele mellett
a vállalat összes vidéki képviselőinél és a keres-
kedelmi és iparkamaráknál. Bővebb felvilágosítással
szolgálnak:

A BUDAPEST-ERZSÉBETVÁROSI BANK

Kerepesi-út 22 és Dohány-utca 19. sz.

Dr. Morzsányi Károly, **Ehrlich G. Gusztáv,**
országgyűlési képviselő főv. biz. tag, gyáros
mint t. elnök mint elnök

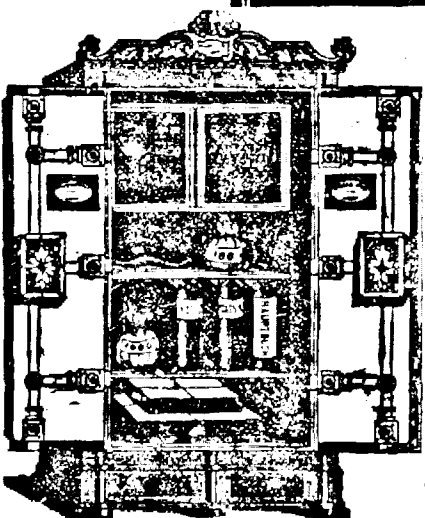
A „MENTOR“ ELLÁTÁSI VÁLLALAT

Kerepesi-út 22 és Dohány-utca 19. sz.

295 **Rózsa Lajos,**
igazgató.

Takács Zsigmond, **Stadler Károly,**
az „Ellát. magy. ált. bizt. társ.“ főv. biz. tag
központi főfelügyelője ház- és szálloda-tulajd.

Aradon előjegyzések elfogadtatnak a fő-
képviselőségénél: **Lendvai Sándor** urnál, a
keresk. és iparkamaránál és a városi me-
netjegyzőirodában **Rubinstein M.** urnál.

SINGER**A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.****SINGER**

A m. kir. centr. és a m. kir.
ministeriumok s államvas-
utak szállítói

tűz és betűzés ellen biztos
kis kézi és nagy

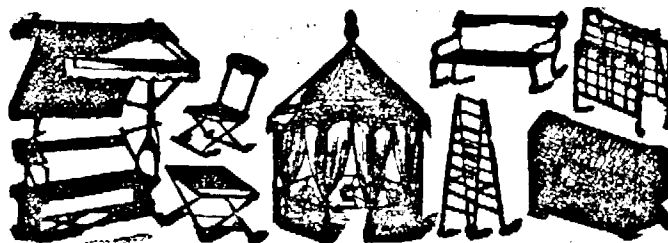
pénzszekrények

gyári raktára.

Közegek számára kivételesen
25% engedmény.

Amerikai varrógépek,
vasbútor
és pénzszekrények
gyári raktára.
SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

Azonkívül ajánlom

vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

Vakódi amerikai

H O W E,

karikahajó

WHEELER & WILSON,**Singer és kézi varrógépek**családok, asabók és csipészek
részére.Mindennemű varrógépek ja-
vítása is eszközöltetik.Varrógépekhez szükséges ksz-
lékek. 681

A „Magyar Hírlap“

melynek főszerkesztője Horváth Gyula és felelős szerkesztője Fenyő Sándor, immár ötödik évfolyamát fejezi be s ez alatt az aránylag rövid idő alatt oly páratlan sikert ért el, annyira megtalálta az utat az intelligens nagy közönség szívéhez s elméjéhez, hogy ebben a tekintetben első helyen áll ma a sajtó orgánumi közt. A Magyar Hírlap igazságszeretettel s részrehajlatlanságával vívta ki a nyilvánosság előtt azt a kiváló pozíciót, amelyben már évek óta folyvást erősödik. Politikai kérdésekben mindig nyílt és félreérthetetlen a színvallása, s egyedül a közérdek az, a melyet híven és lankadatlanul szolgál. Pártok nem kötök, azok egyikének sincs alárendelve. Függetlenül bírálja egy a kormányt, mint az ellenzék minden akcióját s politikai kapacitásokat tollából eredő cikkeivel épp oly szívesen segít bármely pártot is a közügyre nézve üdvös céljaiban, amely kérihetetlen ellentété válik ott, ahol a nagy közönségnek, az egész nemzetnek a vitális érdekeit, a liberalizmust és a demokráciát kell megvédenie. S ehhez arányos minden része a Magyar Hírlap-nak. Hírszolgálat gyors és pontos; épp oly kimerítő mint amely hiteles. De botrányt nem hajhász s a magánéletnek a nyilvánosság elé semmikép sem tartozó titkait tiszteletben tartja. A Magyar Hírlap-nak ez a gentlemanlike eljárása egyik erőssége, ami az uri művelt közönség rokonszenvét számára mindenkor biztosítja. A Magyar Hírlap emellett egész gárdájával rendelkezik a legkiválóbb tárczairóknak, aminők: Ambrus Zoltán, Bárony István, Bródy Sándor, Benedek Elek, Ignóts, Tóth Béla, Márkus Miksa, Heltai Jenő, Gárdonyi Géza, Kürthy Emil, Szomaházi István, akik mindnyájan csak is a Magyar Hírlapnak írják cikkeiket. S ezek a cikkek a legújabb magyar litteratura igazi gyöngyei. Mindezenkívül a Magyar Hírlap folyvást a legnagyobb előzékenységgel van egyebekben is a nagy közönség iránt, mert amíg egyrészt minden kérdésben szívesen ad teljesen díjtalanul felvilágosítást és tanácsot „Szerkesztői üzenetek“ című rovatában, másrészt oly kedvezményekben részesíti előfizetőit, aminő lesz például újabban is a „Millennium-Album“, ez a remek kivitelt, gyönyörűen illusztrált irodalmi díszmű, aminővel még eddig meg nem lepte magyar lap az ő állandó közönségét. A „Millennium-Album“ot minden régi és új előfizetőnek megküldi a Magyar Hírlap.

A Magyar Hírlap előfizetési ára egész évre: 14 frt, félre: 7 frt, negyedévre: 3 frt 50 kr, egy hóra: 1 frt 20 kr.

Kedvezményes áron kapják az előfizetők a „Kis Világ“ című gyönyörűen illusztrált gyermek-újságot: negyedévenként csak 50 kr-ért és az „Évszak“ című gazdag tartalmú divatlapot negyedévenként 65 kr-ért.

Az előfizetési pénzek a Magyar Hírlap kiadói hivatalába küldendők József-körút 47-ik szám alá. Előfizetni bármely naptól kezdve lehet a Magyar Hírlapra.

A világ legjobb fénymáza!

FERNOLENDT-féle

241.

fénymáz.

Cs. kir. szab.

gyára

alakult 1832-ben.

Bécs.

Ki lábbelieit sötét feketén, fényesen és tartósan akarja megörizni, az csak

Fernolendt-fénymáz

vegyen.

Mindenütt kapható.

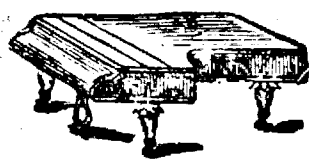
Főraktár: Wechsler József úrnál.

A sok értéknélküli hamisítások miatt tessék nevemet

St. Fernolendt

megjegyezni.

Neumann István zongora raktára

és zongora készítő műhelye Aradon, Bathyányi-utca 33-ik szám alatt.

Van szerencsem a n. é. közönségnek szíves tudomására hozni, miszerint a nálam nagy választékban kaphatók a legújabb és legjobb szerkezetű

új és átjatszott zongorák

előnyös árak mellett, melyek saját felügyeletem alatt készítettnek, a vételári összeg megegyezés szerint

részletfizetéssel

heti, havi vagy negyed évenként is eszközölhető.

Ugy helyben, mint vidéken **zongora javításokat, hangolásokat** mérsékelt árban eszközölök, **ócska zongorák** általam becseréltetnek.

Tisztelettel

Neumann István,

zongora-készítő és hangoló.

1030.

Arlejtési hirdetmény.

Az aradi g. kel. szerb templomnál eszközendő 1188 frt 40 krnyi javítási munkákra ezennel árlejtés hirdettetik.

A munkálatokról összeállított költség-előirányzat a g. kel. szerb hitközség elnökénél id. Prodanovits Döme úrnál (Boczkó-utca 9. szám) áttekinthető, ki egyúttal egyéb felvilágosításokkal is szolgál.

Az árlejtés zárt és szóbeli ajánlatok alapján 100 frt bánompénz előleges letéteményezése mellett **1895. évi október hó 6-án d. e. 9 órakor**, Bocskay-tér 3. szám alatt lévő szerb hitközségi gyűlésteremben fog megtartatni. Megjegyzendő, hogy a szerb hitközség előjárósága fenntartja magának a jogot, hogy a munkálatokat esetleg nem a legolcsóbb ajánlattevőnek is kiadhassa.

Aradon, 1895. szept. hó 25.

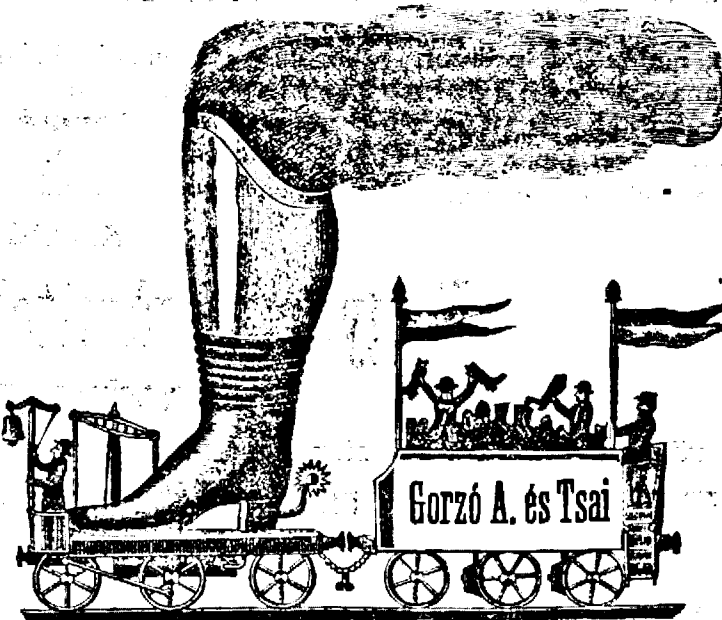
Popovits István Id. Prodanovits Döme
jegyző, 1025 elnök.

József főherczeg-ut 22. szám a.

a csanádi vasuti palotában van

GORZÓ ANTAL és TÁRSAI

czipő-áru és czipő felsőrész gyára ARADON.

Megérkeztek az **őszi idényre** mindennemű bel- és külföldi bőrök, ugyszintén bőrkülönlegességek is.

Nagy választék!

Bármely kívánságot kielégít. Ott van továbbá nagy kész

czipő-raktára,

erős, finom, kézzel készített áruival.

Mértányos árak!

Pontos kiszolgálás!

Megrendelést gyorsan és csinosan vidékre is elkészít. Javítást is elfogad.

ÉRTESÍTÉS! Különösen felhívjuk a tisztikar és a jelen évben bevonuló egyéves önkéntes urak figyelmét a műhelyünkben készített erős és csinos **bakancsokra**, valamint **gyalogos, huszár és tűzér-csizmákra**.

Válogatott anyag, tartós munka!

1019

A hazai ipar pártolását kéri

Gorzó Antal és Társai.

Magyar leszámítoló és pénzváltó-bank

BUDAPEST.

Alaptőke 25 millió korona.

Kelt BUDAPESTEN, 1895. szeptember hóban.

T. cz.

Az aratási és cséplési munkálatok befejeztével immár folyamatban lévő új idény alkalmából bátrak vagyunk terményeinek

b i z o m á n y k é p e n i

eladását illetőleg legkészségesebb szolgálatainkat felajánlani.

Hogy mennyire fontos tényező úgy a termelő gazdaközönségre, valamint a kereskedőre nézve az, hogy mily árban adja el és értékesíti terményeit, azt e helyütt bizonyítanunk sem kell. De kétszeresen fontossá válik ezen kérdés ma, hol a hatalmas kültermeléssel folytatott nehéz verseny, mezőgazdaságunk és kereskedelmünk kedvezőtlen helyzete, meg a néhány év óta tartó sajnálatos árviszonyok parancsolólag szükségessé teszik, hogy azon piacok kerestessenek fel és azon időpont várassék be, a hol és a mikor a termény legelőnyösebben értékesíthető.

Ezen a termelő gazdaközönség és a gabona üzlettel foglalkozó kereskedők érdekeinek előmozdítására irányuló célú tűzte ki magának intézetünk

á r u o s z t á l y a

életbeléptetése óta és hogy kitűnő összeköttetései folytán sikerült is azt elérni, bizonyítja azon tény, hogy hazánk termelő gazdaközönsége, nagy- és kisbirtokosok és gazdasági szövetkezetek valamint a gabonakereskedők egyaránt sűrűn és évről-évre híven veszik igénybe szolgálatainkat.

Számon tartva azon manapság már általánosan elismert tény, hogy úgy a kereskedelem, mint a földmívelés nem nélkülözheti

a z o l c s ó h i t e l t,

és megfelelő az ebbeli követelményeknek az általunk bizománnyképen eladandó terményekre

előlegekkel

is szolgálunk jutányos kamatláb mellett, mely kedvezmény ugyancsak évről-évre növekvő arányban vétetik igénybe.

A midőn bátrak vagyunk becses megbízásait tisztelettel kikérni, tesszük azon meggyőződésben, hogy a kötendő üzleti viszonyból származó eredmény ki fogja érdemelni teljes megelégedését.

Ha szolgálatainkat igénybe méltóztatik venni, arra kérnők, szíveskednék az eladandó szemes terményből nagyobb **mustrát** küldeni, mert az eladást »ab rakodó állomás» vagy pedig »ab Budapest» eszközöljük, aszerint a mint azt az előnyösebb értékesítés kívánja.

Szolgálunk az áru elszállításához szükséges **üres zsákokkal** tetszés szerinti mennyiségében mérsékelt kölcsöndíj mellett.

Oly esetben, midőn a felszállított gabona nem azonnali eladásra, hanem **beraktározásra** van szánva, rendelkezésére állanak fővárosi **közraktáraink** jutányos díjszabás mellett.

Foglalkozunk továbbá **hadáridő-gabona és termények vételére és eladására** szóló megbízások keresztülvitelével mérsékelt jutalék felszámítása mellett.

Minden megkívántató szó- vagy írásbeli felvilágosítással mindig teljes készséggel szolgálunk.

Kiváló tisztelettel

Magyar leszámítoló- és pénzváltó-bank
ÁRÚOSZTÁLY.

Az áruk küldésénél a következő czimek használandók:

a) oly áruknál, melyek azonnali eladásra vannak szánva:

A magyar leszámítoló- és pénzváltóbank-nak
BUDAPEST,
Dunapart.

b) oly áruknál, melyeknek eladása későbbi időnek legyen fenntartva illetve beraktározásra vannak szánva:

Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank közraktárai
BUDAPEST,

Magyar kir. államvasút dunaparti teherpályaudvar kirendeltsége
Magyar kir. államvasutak.

1031.